

Trīs gadi jeb Tikšanās vietu mainīt nedrīkst

Oktobrī aprit trīs gadi, kopš esmu pārcēlies uz Dundagu, novembrī trīs gadu jubileja *Dundadzniekam*.

Labi atceros to, ko rakstīju pirmajā numurā, kas nu jau kļuvis par bibliogrāfisku retumu. (Nupat man daudzus *Dundadznieka* numurus lūdz Misiņa bibliotēkas darbiniece, un es, pārvētot krājumus, par to pārliecinājos.) Vai toreiz, pirms trim gadiem izvirzītie uzdevumi sasniegti?

Daļēji. Savs lasītājs *Dundadzniekam* ir, taču joprojām pārāk maz izmantojam laikraksta iespējas paust savu viedokli. Prieku un sāpi. Neizpratni no gandarījumu. Ierosi-

nājumus un brīnīšanos. Līdz diskusiju klubam mums vēl tālu. Taču arī citu neklātienēs tikšanās vietu mums nav!

Šajos gados *Dundadznieks* meklējis savu seju, tiešā un pārnēstā nozīmē. Ir kaut kas atrasts, kaut kas paturēts un arī mainīts. Savam gara bērnam gribu vēlēt tikai vienu — nemitīgu attīstību (kas nozīmē meklēšanu, atradumus, kļūdas utt.), jo tas viss pieder pie dzīves. Tikai sastingums nozīmē avīzes nāvi.

Mēs vēl gribam dzīvot. Tātad tikšanās vietu arī mainīt nedrīkst!

Alnis Auziņš

Apspriedisim teritorijas plānojuma projektu!

Dundagas pagasta padome ar 2004. gada 18. oktobra padomes sēdes lēmumu nodod sabiedriskajai apspriešanai pagasta teritorijas plānojuma projektu.

Sabiedriskās apspriešanas termiņš — no 01.11.2004. līdz 26.12.2004. Plānojuma izstāde Attīstības nodaļā no 1.11.2004. līdz 30.11.2004. katru darbadienu no plkst. 9.00 līdz 17.00.

Apspriešanas sanāksme notiks 2004. gada 22. novembrī Dundagas pagasta Attīstības nodaļas telpās plkst. 16.00.

Rakstiskie priekšlikumi iesniedzami Dundagas pagasta padomei: Pils iela *Līkā muiža*, Dundaga, LV-3270, norādot savu vārdu, uzvārdu un dzīvesvietas adresi.

Priekšlikumus un ierosinājumus izskatīs 2005. gada janvārā Dundagas pagasta padomes Vides aizsardzības un pagasta attīstības komitejas sēdē.

(Sk. arī 3. lpp.)

Nr. 9 (33)

OKTOBRIS 2004

Dundadznieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

3. lpp. Pārdomas tūrisma sezonu beidzot.

4. lpp. Meža normas, *Plintiņu džezs* un Fondenieku ciema gals.

5. lpp. Dundagas vidusskolai nākamgad 60!

6. lpp. Dundagas mākslas un mūzikas skola *profesionālo pārmaiņu laikā*.

7. lpp. Talants ticēt.

Pilsētnieks, kam patīk skaldīt malku

Tā kā *Dundadzniekam* ir vietējam mērogam samērā liela jubileja, redkolēģija nosprieda, ka beidzot ar interviju jāpamoca (būt intervējamajam ir grūtāk nekā intervētājam) arī Alnis — šīs avīzes *vainīnieks*. Nelabprātīgi, bet bez izvēles iespējām, viņš piekrita sarunai.

— Pastāsti, lūdzu, savu dzīvesgājumu.

— Esmu dzimis un audzis Rīgā, strādājis daudzās darba vietās, katrā vidēji trīs četrus gadus. Tad vai nu darbs izčākstēja, vai priekšnieks apņika. Sāku *Somdari* kā piegriezējs, strādāju televīzijā par skatuves strādnieku, tad sāku rakstīt humoreskas *Dadža* konkursiem. Esmu strādājis žurnālos *Dadzis*, *Šahs*, *Atpūta*, laikrakstā *Elpa*. No 1991. gada sāku strādāt divās trīs darba vietās reizē. Es sev teicu — trīs mazi darbi reizē nebankrotēs.

Mans tēvs un vectēvs ir dundadznieki. Tēvs 18 gadu vecumā aizgāja dzīvot uz Rīgu. Kad biju mazs, katru gadu siena laikā mēs braucām palīdzēt vectēvam. Kā bērnam, kas izaudzis starp trolejbusiem un tramvajiem, te likās pasaules mala. Citi attālumā, cita, daļēji nesaprotama valoda, svešādi vecvecāki. Mani uzaudzināja mammas vecāki, tāpēc likās dīvaini, ka desmit dienas gadā ir arī citi vecvecāki.

Kad 1985. gadā apprecējos ar Alfu, atvedu viņu uz šejieni. *Māļēji* gadus piecpadsmit bija stāvējuši tukši. Atbraucām uz eksotisku vietu. Iepatīkās. Sākām braukt katru vasaru sēnēs un ogās, līdz 1998. gada vasaras beigās Alfa teica, ka viņa ar bērniem te paliks pavisam. Pazīstot Alfu, sapratu, ka tas ir nopietni. Kļuva par salmu atraitni, trīs gadus biju svētdienas tētis. Visi mani darbi bija Rīgā. Tad 2001. gada vasarā Gunārs Laicāns izteica ierosinājumu veidot Dundagas avīzi. Padomāju un piekritu. Tā varēju apvienoties ar ģimeni. Pēc manas pasaules izjūtas cilvēks zemes virsū dzīvo vienreiz, un ir diezgan svarīgi,

kā viņš to dara. Tagad uzskatu, ka pārceļšanās uz Dundagu ir manas dzīves lielākais piedzīvojums. Kaut ko tādu es nevarēju iztēloties! Man patīk piedzīvojumi.

— Vai strādāt žurnālistikā ir tavs bērnības sapnis?

— Daļēji, bet pusaudža gados likās, ka izsapņots. Divus gadus darbojos neklātienēs žurnālistu skolā *Noruna*.

tas nav mans aicinājums. Iestājos filologos, nedomājot, kur strādāšu. Ar darbu *Dadzī* pamazām iesākās žurnālistikas padarīšana. Laikam jau tā tam vajadzēja būt.

— Vai tev ir kāds nākotnes sapnis?

— Pārāk daudz uz priekšu nedomāju. Daudz kas ir atkarīgs no tā, kā mainīsies vietējā vara, kā norisināsies teritoriālā reforma, kā izveidosies novads. Ja nāk pie teikšanas pagastveicis ar gluži citu skatījumu uz šīm lietām, tad viss var krietni mainīties. Bet es pārāk neuztraucos par jautājumiem, kurus nespēju ietekmēt. Dzīvosim, redzēsim. Tuvākajā nākotnē jau es šeit palikšu.

— Pastāsti par saviem vaļaspriekiem — šahu un franču valodu!

■ Redaktoram jābūt šahistam — jāparedz vismaz dažī gājieni uz priekšu.

Foto no Dundadznieka arhīva

Pēkšņi likās, ka nevaru būt īsts žurnālists, jo manī nav pietiekami daudz žurnālistam nepieciešamās nekaunības — ja pa durvīm met laukā, tad pa logu lien iekšā. Tāpēc sāku studēt matemātiku, taču ātri sapratu, ka arī

— Bērnībā vairāk risināju šaha uzdevumu, mazāk spēlēju, jo augu viens. Vēlāk darba vietās aizrāvos ar piecminūšu ātrspēli. Tad gadus piecus nespēlēju nemaz. Tagad mācu puiku baru. Kāds tēvs mani uzrunāja,

spirinājos pretī, bet viņa neatlaidība guva virsroku. Nezināju, kā labāk mācīt. Aizbraucu pie bijušā kaimiņa, kādreiz izcila bērnu un jauniešu trenera. Viņš man apgaismoja prātu, iedeva labu metodisko literatūru. Sapratu, ka vienu puiku mācīt nav vērts, vajadzīga grupa, lai varētu spēlēt savā starpā. Īstenībā mums vajadzētu drusku braukāt apkārt, jo zēniem vajag treniņpartneru. Diemžēl tas maksā krietnu naudu.

Esmu patiešām aizrāvis. Nesen bijām sacensībās Kuldīgas šaha skolā. Man tajā dienā kļuva slikti, jo ļoti pārdzīvoju savējo spēli. Esmu pārāk emocionāls. Fiziskajos sporta veidos treneris var paņemt minūtes pārtraukumu un tad izkliegt, kas sakrājis uz sirds. Bet šaha partijās laikā nedrīkst pat iepīkstēties. Toties ir patīkami redzēt, ka bērni sāk kaut ko saprast. Tas atkal ir piedzīvojums! Kaut kas tāds, ko nevar prognozēt. Es nezinu, kāpēc viņi to dara, es arī nemāku un negribu nodarboties ar pamatošanu. Viņiem patīk, man patīk, mēs darām kopīgu lietu.

Esmu beidzis skolu, ko tagad sauc par Franču liceju. Gadus divdesmit nerunāju franciski. *Kapzeme* Francija ilgi bija slēgtā zona. Es tur nokļuva deviņdesmito gadu vidū. Tas bija pārdzīvojums, kas atmodināja interesi par visu francisko. Divus gadus gāju kursos. Ne tikai atsvaidzināju valodas zināšanas, bet paaugstināju līmeni.

Ja būtu vairāk naudas un laika, gribētu uz Franciju aizvest arī Alfu. Īpaši uz Disnejlendu. Tā kā vismaz viens sapnis man ir.

— Kā tu atpūties?

— Mainot nodarbības. Man patīktu, ja vienu dienu varētu strādāt rūpnīcā, otru — žurnālistikā, trešo — skaldīt malku. Visvairāk nogurdina vienveidība. Tāpēc arī agrāk strādāju trīs darbos vienlaikus. Katrā vietā bija savs kolektīvs, atšķirīgi pienākumi. Ja visas tās stundas būtu jānostrādā vienā vietā, būtu beigts. Kā atpūtu uz tveru arī visu lielo ciklu, kas saistās ar malku, sākot ar zāģēšanu, skaldīšanu

un beidzot ar kurināšanu un pelnu izgrābšanu. Tā ir vesela filozofija!

Kādreiz biju *slims* ar teātri. Studiju gados apmeklēju izrādes gandrīz reizi nedēļā. Tagad reizi gadā. Viens no iemesliem ir attālums, arī dārdzība. Diemžēl aizvien retāk pēc izrādes piedzīvoju to, ko senie grieķi sauca par katarsi. Īpašu pārdzīvojumu. Vai nu pašam nav tādu emociju, vai nu prasības augstākas, vai arī teātris kopumā ir cits. Iespējams, viss kopā.

— Mēs gandrīz nemaz neparunājāmies par avīzi...

— Nekas. Varbūt visi, ieskaitot *Dundadznieku*, būsim dzīvi pēc diviem gadiem. Piecu gadu jubilejā jau var rīkot balli un plašāk parunāties par to, kas paliek ārpus laikraksta slējam.

Man ļoti noderēja pieredze, ko biju guvis, veidojot dažādus nelielus preses izdevumus, vēstnešus. Sapratu, kāda nozīme ir redkolēģijai. Galvenais ir atrast gudrus un ieinteresētus cilvēkus, kas ir ar mieru ieguldīt savu laiku un smadzeņu darbu avīzes plānošanā. Tikai tā var pilnīgi svešā vietā uzbūvēt samērā veiksmīgu avīzi, kā man šķiet.

Una Upīte

Pasākumi novembrī

4. novembrī plkst. 15.00 Dundagas pilī Ērikas Sauteres un Arņa Šablovskā fotogrāfiju izstādes *MĒS EIROPĀ, BET ĀFRIKA...?* atklāšana. Tikšanās ar Indijas un Āfrikas apceļotāju publicistu Arni Šablovski.

11. novembrī plkst. 17.00 Lāčplēša dienai veltīts pasākums.

17. novembrī plkst. 18.00 Dundagas pilī Talsu rajona Bērnu un jauniešu centra pūtēju orķestra koncerts. Vadītāji Raitis Rērihs un Jānis Smilga. Ieeja brīva.

18. novembrī plkst. 18.00 Dundagas pilī Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas svinīgs pasākums un pagasta labāko ļaužu godināšana. Plkst. 21.00 balle. Ieeja brīva.

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 18. oktobrī

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamiem īpašumiem *Strautmaņi* (6,0 ha), *Veides* (16,1 ha), *Alniši* (8,6 ha), *Skudras* (6,61 ha), no īpašuma *Upeskalniņi* atdalāmā 3,9 ha zemes gabala un no *Akmeņkalniem* atdalāmā 11,1 ha zemes gabala.

► Artēziskās akas sūkņa iegāde

Pēc Vīdales *Saulstaru* mājas iedzīvotāju lūguma nolēma palīdzēt iegādāties artēziskās akas sūkni (Ls 350). Aizdevums atdodams 6 mēnešu laikā.

► Atbalsts pensionāru apvienībai

Iepazinās ar Dundagas pagasta pensionāru apvienības lūgumu iekļaut pagasta padomes 2005. gada budžetā Ls 700 apvienības vajadzībām (malkas iegāde apvienības telpai Pils ielā 9, ekskursijas un teātra izrādes, atpūtas vakari, ciemiņu uzņemšana, transporta izdevumi) un nolēma prasīto summu ņemt vērā, sastādot nākamā gada budžetu.

► Atbalsts evaņģēliski luteriskajai draudzei

Nolēma uz sadarbības līguma pamata apmaksāt Dundagas evaņģēliski luteriskās draudzes izdevumus

(Ls 114,12) par koku nozāģēšanu baznīcas dārzā.

► Papildlīdzekļi pilij

Dundagas pilij papildus piešķirā budžeta līdzekļus Ls 1960 lielās zāles kosmētiskajam remontam un malkas iegādei.

► Zemes piešķiršana lietošanā

Saskaņā ar likuma *Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos 2.* pantu piešķirā pastāvīgā lietošanā 4,7 ha zemes ar nosaukumu *Strazdiņi* SIA *Verners kokapstrāde* ēku un būvju uzturēšanai, 2,6 ha zemes saimniecības *Kārklī* paplašināšanai, 0,5746 ha zemes ar nosaukumu *Šlīteres iela 1* SIA *Bartons* ēku un būvju uzturēšanai, 0,31 ha zemes saimniecības *Apentiņi* veidošanai.

► Brīvpusdienas vidusskolā

Ar 1. novembri palielināja brīvpusdienu summu vienam skolēnam no Ls 0,30 uz Ls 0,35 dienā.

► Nosaukumu piešķiršana

No īpašuma *Upeskalniņi* atdalāmājam 3,9 ha zemes gabalam piešķirā nosaukumu *Saules iela 18*, no īpašuma *Lejaskalni* atdalāmājam 15,7 ha zemes gabalam piešķirā nosaukumu *Laukma-*

las, no *Sēniņiem* atdalāmājiem zemes gabaliem — *Siliņi* un *Krustiņi*, 0,09 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-031-0102 piešķirā nosaukumu *Akmeņceļi*, no īpašuma *Akmeņkalni* atdalāmājam 11,1 ha zemes gabalam piešķirā nosaukumu *Akmeži*.

► Zemes transformācija

Atļāva īpašuma *Dižozoli* 0,55 ha lauksaimniecības zemes transformēšanu savrupmāju un mazstāvu dzīvojamu māju apbūves teritorijā. Atļāva īpašuma *Drosmes* 3,46 ha lauksaimniecības un 0,42 ha pārējās zemes transformēšanu savrupmāju un mazstāvu dzīvojamu māju apbūves teritorijā.

► Teritorijas plānojums

Apstiprināja sagatavoto Dundagas teritorijas plānojuma 2004. — 2016. g. otrās redakcijas projektu un nolēma no 1. novembra līdz 26. decembrim nodot to sabiedriskai apspriešanai. **Plānojuma apspriešanas sanāksme notiks 22. novembrī pagasta attīstības nodaļas telpās plkst. 16.00.** Priekšlikumi un ierosinājumi par projektu iesniedzami rakstiski Attīstības nodaļā vai kancelejā personīgi, vai nosūtīt pa pastu. Iesniedzējam jānorāda savs vārds, uzvārds un dzīvesvietas adrese.

► Autoosta

Nolēma izstrādāt projektu un skiču tāmi Dundagas autobusu pieturas rekonstrukcijai.

► Ūdens attīrīšanas iekārtas

Uzņēmums *BJÖRKS ROSTFRIA AB* piedāvā iznomāt stacionāru membrānu iekārtu, kas pilnīgi attīrītu dzerru ūdeni Dundagas centra ūdensapgādes sistēmā. Ar šo iekārtu ūdens kvalitāte pēc 6 mēnešiem pilnībā atbilstu Eiropas Savienības normatīviem un varētu pretendēt uz tīrāko ūdeni Latvijā. Pašreiz eksperimentālā iekārta strādā ar 35 — 40% jaudu.

SIA *Ziemeļkurzeme* ar pašreizējo ūdens tarifu nevar nodrošināt šādas iekārtas nomas apmaksu. Tad tarifs būtu jāpaaugstina par 70%. Kopējās izmaksas būtu ap Ls 17 000 gadā. Tarifu regulē Ventspils sabiedrisko pakalpojumu regulators, un tarifu maiņas process ilgst vismaz 6 mēnešus. Tarifu paaugstināšana izraisītu sociālo spriedzi, un palielinātos nemaksātāju skaits. *BJÖRKS ROSTFRIA AB* piedāvājums ir tehniski izdevīgs, bet patlaban ekonomiski neiespējams.

Attīstības nodaļa ir meklējusi arī citus finansēšanas avotus Vides ministrijā, lai iekārtu izmantotu kā izglītības un pētniecības objektu, bet ministrijas rīcībā tādiem projektiem finansējums nav paredzēts.

Padome nolēma piedāvājumu nomāt membrānu tehnoloģijas iekārtas noraidīt.

► Dīķa tīrīšana

Izpilddirektors Andris Kojro ziņoja

par vajadzību atsevišķās dīķa daļās tīrīt aizaugumu (niedres, ūdensaugu, sanesumi, dūņas). Nolēma lūgt Reģionālo vides pārvaldi izdot tehniskos noteikumus un atļauju Dundagas dīķa tīrīšanai.

► Projekti satiksmes drošībai

Lai nodrošinātu satiksmes drošību un uzlabotu to Dundagas pagasta centrā, nolēma sagatavot projektus ietvei Talsu ielā gar vidusskolu, krustojumam Dundagas centrā, ietvei Vīdales ielā un ietves atjaunošanai Talsu ielā gar veco aptieku.

► Mājas projektēšana

Atļāva izstrādāt tehnisko projektu dzīvojamajai mājai Cirstes ciema *Andžaku* teritorijā.

► Adrese telefona centrālei

Nolēma izveidot Dundagā jaunu adresi *Dakterlejas iela 6* pašvaldības īpašumam ar kadastra Nr. 8850-020-0405, kurā uzstādīs *Lattelekom* jauno Dundagas konteinertipa telefona centrāli.

► Remonts Vīdales skolā

Atcēla 24.05.2004. padomes lēmumu par jumta maiņu un pārbūvi Vīdales skolai (prot. Nr.6., 14.§.2.p.). Remontdarbos ieguldāmo kredītu Ls 20 900 izmantos Vīdales skolas pirmajā stāvā bibliotēkas un sabiedrisko telpu remontam, kā arī jumta bojājumu labošanai.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

KAS JAUNS PAGASTĀ?

Stāsta izpilddirektors Andris Kojro

Septembra oktobra mījā tapa bērnu laukums Stacijas dārzā. Iepriekš jau ziņojām par Evas Zībenes godalgoto projektu. SIA *Gulbūve* pasūtījām lielas un mazas šūpoles, kāpnītes, smilšu kasti un trīs soliņus. Vēl jāizgatavo basketbola grozi maziem bērniem. Tam vajag papildlīdzekļus. Iespējams, ka nākotnē bērnu laukumu vēl pilnveidosim. Pa ziemu gan noņemsim to aprīkojumu, ko iespējams demontēt.

Līdz šim bērni uz laukumu īpaši nav gājuši. Jāmudina, lai bērnu dārza grupiņas aiziet un izmēģina jaunās iespējas.

Šajā gadā noteikti nomainīsim pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* logus. Darbus nedaudz aizkavēs atkārtotā cenu aptauja. Iepirkumu uzraudzības birojs tā lika rīkoties, jo viens no pirmās aptaujas dalībniekiem bija iesniedzis pretenziju.

Apkures sezona ir sākusies. Kad jutām vēsumu, tad arī sākām kurināt. No oktobra apsildām pili, bērnu dārzu,

otrs vēl jāuzstāda. Tad šī katlumāja būs pilnībā atjaunota. Pils katlumājā vēl jāierīko jaunais katls, ko iegādājāties pērn.

Sarežģītāk ir *Kurzemītē*, jo tur katlumājā divi katli kalpo jau 12 gadus. Konsultējamies Tukumā a/s *Komforts*, kas mums ieteiks labāko risinājumu.

Malku esam iepirkusi visām struktūrvienībām un šķiet, ka visai apkures sezonai.

Ar pašu iedzīvotāju palīdzību esam sākuši šķirot atkritumus.

Deputāti savulaik nolēma, ka tā šķirot izdevīgāk — pa konteineriem. Divi zvanveida

konteineri ar mazām atverēm — viens pie autoostas, otrs pie veikala *Tonuss* — paredzēti stikla pudelēm. Iedzīvotāju izpratne un atsaucība ir laba. Līdzko SIA *Talsu ainavas*, ar ko mums noslēgts sadarbības līgums, piegādās nākamās, plastmasas konteinerus, tajos varēs

► Bērnu laukumā stacijas dārzā. Pēc šūpoļu iekārtošanas tās jāpārbauda! Andra Kojro foto

mest plastmasas pudeles. Nākotnē varētu būt arī konteineri kartona, kas īpaši daudz uzkrājas veikalos.

Ziemeļkurzemes bagātību — līvu sadzīves un kultūras liecības. Projektā kā galvenie iecerēti semināri, apmācības, praktizējošu amatnieku darbs ar līvu kultūru raksturojošiem elementiem izstrādājumos. Noslēgumā plānota amatniecības izstāde — gadatirgus, ceļojošās izstādes atklāšana un projekta nobeiguma seminārs. Lektore Irīsa Priedītes vadībā jau noticis pieredzes apmaiņas brauciens — seminārs Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.

Ekoskolas projekts turpina jau LIFE projektā *Zaļais novads—21* iesākto. Pamatdoma ir izveidot Dundagas, Kolkas,

Rojas un Ances skolu pamatskolu skolēnu sadarbības grupas, kas pēta, popularizē un ievieš ilgtspējīgas attīstības ideju, piesaista arvien jaunus dalībniekus, tādējādi sekmējot skolēnu ierosmi, audzinot viņos lepmumu par savu novadu un tā nākotni. Ar *ekoskolu* šajā projektā saprotam gadskārtēju trīs dienu pasākumu (ar semināriem u. c. nodarbībām), kura starplaiķā, proti, pārējā gada garumā līdz nākamajai ekoskolai, tiek strādāts pie ideju īstenošanas, kurām vadlīnijas noteiktas ekoskolā. Tagad rudenī darbs turpinās pie ekopasu, bukleta un informatīvo lapu

izveides par videi draudzīgu rīcību dažādās saimniecības jomās. Skolēnu paveiktais ekoskolas laikā kalpos kā papildu informācija šo materiālu izveidei.

Projektu *Dundagas ceplis* ir atbalstījis Baltijas — Amerikas partnerattiecību programma un Talsu rajona padome. Tā mērķis ir atdzīvot Dundagā pagaisušās keramikas tradīcijas. Keramiķes Velgas Eizenbergas vadībā daži cilvēki apgūs visu par un ap mālu, mācīsies izveidot gan praktiskus, gan estētiskus priekšmetus.

Una Upīte, Ziemeļkurzemes AGENDA-21 centra sekretāre

Projekti — rosība, attīstība

Dundaga arvien attīstās, notiek nepārtraukta, kaut brīžiem nemanāma rosība, tiek īstenoti arvien jauni projekti. Patlaban noris trīs: *Līvu kultūrvides elementu kopšana Ziemeļkurzemes amatniecībā un ainavā*, *Zaļā novada ekoskola un Dundagas ceplis*.

Sabiedrības integrācijas fonda līdzfinansētā projekta *Līvu kultūrvides elementu kopšana Ziemeļkurzemes amatniecībā un ainavā* pieteicējs ir Dundagas pagasta padome sadarbībā ar Līvu savienību. Projekta vispārējais mērķis ir Ziemeļkurzemes piekrastes teritoriju ilgtspējīga attīstība, t. i., līdzsvarota kul-

tūrvides, ekonomikas un sociālās jomas attīstība. Tas nozīmē, ka visnoturīgākā attīstība un visplašākajā izpratnē veselīga vide (t. sk. garīgā, ekonomiskā, sociālā) var veidoties, ja tā sakņojas vietējās vērtībās, kultūras tradīcijās. Ziemeļkurzemes piekrastes teritorijas joprojām glabā gadu simteņos maz ietekmētu

Licenču pārreģistrācija akcizēto preču tirdzniecībā

Pamatojoties uz *Alkoholisko dzērienu aprites likumu*, kas ir spēkā no 01.05.2004., un Ministru kabineta (MK) 01.04.2004. noteikumiem nr. 232 *Akcīzes preču aprites kārtība*, ir nepieciešams pārreģistrēt licences.

Alkoholisko dzērienu vairumtir-

dzniecības un mazumtirdzniecības licences, kas izsniegtas līdz 2004. gada 30. aprīlim, pārreģistrējamas un ir spēkā līdz 2004. gada 1. decembrim. Licences, kurs netiks pārreģistrētas līdz šim datumam, zaudēs spēku 2004. gada 2. decembrī, un līdz ar to alkoholisko dzērienu (arī alus) tirdzniecība būs jāpārtrauc.

Alus vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem, kuriem nebija speciālās at-

tiecīgās licences, tās bija jāizņem līdz 2004. gada 1. septembrim.

Speciālās atļaujas (licences) naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai un izziņas tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai ir spēkā līdz tajās norādītā derīguma termiņa beigām.

Licences tabakas izstrādājumu tirdzniecībai izsniedz Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Akcīzes preču pārvalde.

Saskaņā ar MK 01.04.2004. noteikumu nr. 232 24. punktu licencēšanas ko-

misija izskata iesniegtos dokumentus *Administratīvā procesa likumā* noteiktajā kārtībā, tādēļ, lai nodrošinātu līdz 2004. gada 1. decembrim iesniegto dokumentu izskatīšanu VID licencēšanas komisijā, tie būtu iesniedzami vismaz mēnesi līdz pārreģistrācijas termiņa beigām.

Jā nepieciešamas licenču kopijas, tad tām jābūt notariāli vai VID Akcīzes pārvaldes apstiprinātām.

Iesniegumi licenču saņemšanai ie-

sniedzami VID Akcīzes preču pārvaldes Licenču un konsultāciju daļā Rīgā, Jeruzalemes ielā 1, 6. stāvā, 612. kabinetā. Papildinformācija par licenču saņemšanas kārtību VID mājas lapā: www.vid.gov.lv vai pa tālr.: 7016865, 7016866, 7016867.

Arvids Dailidovičs, VID KRI Talsu nodaļas Konsultāciju daļas galvenais inspektors

Liekam aiz auss!

Apspriedīsim teritorijas plānojuma projektu!

Pēc Latvijas tiesību aktiem katrā pašvaldībā ir jāpasagatavo sava pagasta teritorijas plānojums, atainojot esošo un plānoto zemes izmantošanu, kā arī atzīmējot saimnieciskās darbības ierobežojumus un aizliegumus. Plānotā zemes izmantošana tiek skatīta ar perspektīvu līdz 12 gadiem. 18. oktobrī Dundagas pagasta padome apstiprināja sagatavoto pagasta teritorijas plānojuma projektu, ar kuru lēmumā noteiktā termiņā aicina iepazīties visus Dundagas pagastā esošo zemju īpašniekus un lietotājus.

Ikkatram zemes lietotājam ir jāiepazīstas ar plānojuma paredzētajām ierobežojumiem un aizliegumiem. Plānotā zemes izmantošana tiek skatīta ar perspektīvu līdz 12 gadiem. 18. oktobrī Dundagas pagasta padome apstiprināja sagatavoto pagasta teritorijas plānojuma projektu, ar kuru lēmumā noteiktā termiņā aicina iepazīties visus Dundagas pagastā esošo zemju īpašniekus un lietotājus.

Ikkatram zemes lietotājam ir jāiepazīstas ar plānojuma paredzētajām ierobežojumiem un aizliegumiem. Plānotā zemes izmantošana tiek skatīta ar perspektīvu līdz 12 gadiem. 18. oktobrī Dundagas pagasta padome apstiprināja sagatavoto pagasta teritorijas plānojuma projektu, ar kuru lēmumā noteiktā termiņā aicina iepazīties visus Dundagas pagastā esošo zemju īpašniekus un lietotājus.

Tūrisma sezona beigusies. Kā turpmāk?

Beigusies tūrisma sezona Dundagas pili. Lai gan laiks šogad tūristus nelutināja, pilij apmeklētāju nav trūcis. Laikā no 15. maija līdz 31. oktobrim pili ir apmeklējuši 2333 cilvēki, to skaitā 274 ārzemnieki.

Šie skaitļi turklāt atspoguļo tikai tos ceļotājus, kas izvēlējās gida pakalpojumus. 2003. gadā tūristu skaits bija līdzīgs. Pieaudzis ir ārzemnieku skaits. Acīmredzot uz Latviju brauc kā uz jaunu Eiropas Savienības dalībvalsti. Dundagas pili šogad ir apmeklējuši vācieši, daņi, francūži, zviedri,

amerikāņi, baltkrievi u.c. Arī vietējie tūristi (no Rīgas, Valmieras, Liepājas, Cēsīm, Daugavpils, kā arī no Talsu un citiem rajoniem) bieži izvēlējās Dundagas pili iekļaut sava ceļojuma maršrutā.

Neapšaubāmi tūrisma nozare Latvijā attīstās. Bet vai arī Dundagas pagastā? Cik liels un kāds ir piedāvājums?

Šogad Latvija sagaidīja divmiljono ārzemju tūristu. Skaidrs, ka aizvien vairāk ceļotāju apmeklēs arī Latvijas laukus. Ja būs saistošs piedāvājums, tad pieprasījums būs noteikti.

Turpināsim kopt izcirtumus!

1. oktobrī pienāca termiņš, līdz kuram bija jāsaņem atzinums, lai iegūtu nodokļa atlaides par atjaunotiem izcirtumiem.

Kā šogad veicies "meža atjaunošanā"?

Mūsu pagastā privāto īpašnieku mežos obligāti atjaunojamo izcirtumu platība ir 631,3 ha. Uz 1. oktobri

par atjaunotiem atzīti 216,6 ha. Lielākā daļa ir dabiski atjaunojušās platības, kas atzītas par atjaunotām tāpēc, ka meža īpašnieks tās pareizi izkopis. Kopšanu var turpināt.

Īpašniekiem, kuri vēl nav paspējuši izkopt savas platības, tas steidzīgi jā dara. Aizzēlušās platības ir vieglāk kopt, kad kokiem nobirušas lapas, jo tad labāk saskatāmas mazās eglītes un priedītes.

Skolēnu panākumi sportā

Vislielākie panākumi šajā mācību gadā ir bijuši 5. klašu puikām Latvijai Republikas Cerību kausā volejbolā — 1. vieta (komandā Toms Šepte, Emīls Petrovics, Roberts Viksna, Ēriks Feldeņtāls, Jānis Dambergs, Emīls Viksna, Nauris Apškrūms).

Latvijas Jaunatnes reģionālajā olimpiādē:

- tautas bumba (3. — 4. klašu zēni) 1. vieta
- tautas bumba (3. — 4. klašu meitenes) 2. vieta
- vieglatlētikas stafetes kopvērtējumā (8. — 9. klašu grupa) 2. vieta
- vieglatlētikas stafetes kopvērtējumā (vidusskolas grupa) 3. vieta
- volejbols (8. — 9. klašu zēni) 1. vieta
- volejbols (5. — 6. klašu zēni) 2. un 3. vieta
- volejbols (8. — 9. klašu meitenes) 2. vieta

Miķeļdienā — ekskursijā

Līdz Miķeļdienai lauku cilvēki vienmēr centušies apdarīt darbus. Tad var arī paceļot. Tā arī šogad Dundagas pensionāri saposās ekskursijai pa rajona skaistākajām vietām.

Dievīnš deva saulainu dienu. Iekāpām Strautiņu autobusā. Mūsu gide Aina Pūliņa par katru vietu interesanti un izsmieļoši pastāstīja. Pirmā pietu-

ra — Valpenes akmeņu krāvums. Nīprākie uzrāpās augšā, lai nofotografētos. Tālāk Laumu dabas parks, kur vietējā gide pastāstīja par tapšanu, par taku un diķu izveidi. Izstaigājām bišu taku. Daudz uzzinājām par čaklo kukaiņu dzīvi, pagaršojām bišu maizi un ziedputekšņus. Turpat kioskiņā varēja iegādāties dažādus suvenīrus, arī bišu produktus.

GUNĀRAM LAICĀNAM — 55

6. oktobrī mūsu pagastvecis svinēja visapaļāko jubileju. Ko vislabāk dāvināt? Mēs izlēmām tā: tad, kad Gunāram atbrauks radi, iesūtīsim viņu pulkā kādu slepeno korespondentu (pieņemsim, ar segvārdu Lorencs), lai noskaņotu uz sendienu nots. Trīs atceru fragmentus tagad pasniedzam kā publisku dāvanu un mazu pārsteigumu. Starp citu, tie visai zīmīgi raksturo jubilaru: alkas pēc gaismas — gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē.

Trīs atmiņu epizodes par Gunāru

Māsa Mārīte: "Gunāriņam bija kādi septiņi gadi. Toreiz pie mājas bija liels šķūnis, kas daļēji piederēja gan pašiem, gan kolhozam un bija pilns ar līnu kūļiem. Kādu dienu viņš ar māsiņu tajā spēlējies, bet Elvīrai pazuda zeķu gumija. Tā kā šķūnī bija tumšs, talkā tika ņemti sērkokčiņi. Mamma, kas todien bija aizbraukusi uz Balvieni, pa gabalu redzēja, ka no mājas puses nāk dūmi, tāpēc ātri skrējusi uz apmēram 8 kilometrus attāļajām mājām. Lielais šķūnis nodega, bet bērņus ieslēdza pagrabā,

spējām izmantot savu īpašumu. Svarīgi laikus uzzināt saimnieciskās darbības aizliegumus, kas ir noteikti ar vairākiem tiesību aktiem. Esam centušies vairumu saimniecisko aprobežojumu atzīmēt plānojuma karšu lapās, bet pilnā apjomā tās ir uzskaitītas plānojuma aprakstošajā tekstā.

Ar sagatavoto plānojuma projektu iepazīsies arī valsts kontrolējošās institūcijas. Tās var dot norādes, ja sagatavotais plāns jāprecizē. Visus rakstiski iesniegtos priekšlikumus izskatīs un pieņems lēmumus par teritorijas plānojuma projekta koriģēšanu.

Attīstības nodaļas speciālisti, kas

sagatavoja plānojuma projektu, ir ieinteresēti saņemt iespējami daudz zemes īpašnieku atzinumus un priekšlikumus. Tikai ar jūsu rošīgu līdzdalību mūsu pagasta teritorijas plānojums būs vērst uz veiksmīgu turpmāko pagasta attīstību. Tajā jābūt līdzsvarotām valsts, pagasta sabiedrības un katra zemes īpašnieka interesēm.

Gaidīsim jūs Attīstības nodaļā no 1. līdz 30. novembrim katru darbadienu no plkst. 9.00 līdz 17.00 uz plānojuma izstādi un 22. novembrī uz apspriešanas sanākumiem.

**Gunta Abaja,
Attīstības nodaļas vadītāja**

un nakšņot Dundagā.

Dundagas pils nepārprotami ir saistošākais tūrisma objekts Dundagas pagastā, bet, manuprāt, arī pils apskati vajadzētu veidot neparastāku. Daudzi tūristi jautā, vai nevar uzkāpt pils tornī vai nokāpt pils pagrabos, vai apskatīt pils galeriju. Arī suvenīru piedāvājums ir ļoti niecīgs. Diemžēl tūrists nevar Dundagā nopirkt pildspalvu, atslēgu piekariņu, skatu kartiņu ar Dundagas pagasta simboliku.

Tūrisma nozare Latvijā ļoti strauji attīstās un dod peļņu gan tūrisma uzņēmējiem, gan pašvaldībām, gan rada jaunus darba vietas. Tāpēc svarīgi to sekmīgi attīstīt.

Kristiāna Krastiņa, pils gide

Aicinu meža īpašniekus izsvērt, kas izdevīgāk — maksāt sodu vai tomēr ieguldīt naudu meža kopšanā.

Izsmieļošanas ziņas par šiem jautājumiem varat saņemt mežniecībās. Lai jums veicas!

**Ēriks Bērzkalns,
Ezeru mežniecības mežzinis**

komandu kopvērtējumā (meitenēm) 2. vieta

Talsu rajona skolēnu sacensības Jauno vieglatlētu kauss:

- komandu kopvērtējumā (8. — 9. klašu meitenēm) 1. vieta (komandā Marta Zumberga, Ieva Pētersone, Anete Semaško, Krista Dzīle, Alise Salceviča)
- komandu kopvērtējumā (8. — 9. klašu) zēni 3. vieta

Una Upīte

izveidoti celiņi no dēļiņiem, arī tiltiņi. Dažāda gadagājuma cilvēkiem viegli pārvietoties.

Visas grupas vārdā paldies pensjonāru dvēselei Aina Šleinerei par kopā vākšanu, Aina Pūliņai par stāstījumu un skaistajām dzejas vārsēm brauciena laikā un šoferim Lenertam Auziņam par drošo braukšanu!

Ārija Ansberga

■ **Gunārs un Elvīra Čaikās.**
Foto no ģimenes albuma

Latvijā

2. oktobrī Latvijas Ārstu biedrība no nākamā gada prasīja divkārtot ārstniecības speciālistu algas.

Oktoobrī tiesa lēma koncertzāli *Ave sol* atdot Pareizticīgo baznīcai.

6. oktobrī no Latvijas Olimpiskās komitejas prezidenta amata atkāpās Vilnis Baltiņš un par jauno prezidentu kļuva Aldons Vrubļevskis.

7. oktobrī Saeima nodeva izskatīšanai komisijās nākamā gada budžeta projektu.

10. oktobrī Cēsu apkaimē uzkrīta pirmais snieg šoruden.

12. oktobrī atbalstu izglītības reformai puda Eiropas Drošības un sadarbības augstais komisārs nacionālo minoritāšu jautājumos Rolfs Ekeuss.

13. oktobrī ap 500 Latvijas Sociālistiskās partijas biedru Pārdaugavā pulcējās pie pieminekļa padomju karavīriem.

15. oktobrī Latvija nodibināja diplomātiskas attiecības ar Irāku.

22. oktobrī par Latvijas sakoptāko pilsētu šajā gadā pasludināja Aizkraukli.

25. oktobrī Latvijas Zvejnieku federācijas Liepājas piekrastes apvienība atklātā vēstulē lūdza atcelt mencu zvejas aizliegumu Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī.

Pasaulē

Oktoobra sākumā Nobela prēmiju literatūrā ieguva Austrijas rakstniece Elfrīda Jelikena.

7. oktobrī no troņa atkāpās Kambočas karalis Norodoms Sianuks.

11. oktobrī Luksemburgā ārlietu ministrs Artis Pabriks lūdza atļauju latviski rakstītajos dokumentos arī turpmāk lietot naudas apzīmējumu *eiro*, nevis Eiropas Savienības ieteikto vienoto formu *euro*.

12. oktobrī 98. markas benzīna mazumtirdzniecības cena pārsniedza 50 santīmus litrā.

17. oktobrī 77% Baltkrievijas vēlētajū tautas nobalsošanā atbalstīja pašreizējā prezidenta Aleksandra Lukašenko vēlmi trešo reizi kandidēt uz valsts galvas amatu.

17. oktobrī tūkstošiem cilvēku no dažādām Eiropas valstīm Londonā protestēja pret karu Irākā.

17. oktobrī krītoša Zemes mākslīgā pavadoņa atlūzas izsita kādas mājas jumtu Ķīnas dienvidaustrumos.

20. oktobrī sprādzienā ogļraktuvēs Ķīnas vidienē dzīvību zaudēja vairāk nekā 50 cilvēku, apmēram 100 uzskata par pazudušiem bez vēsts.

22. oktobrī Krievijas Valsts dome ratificēja 1997. gadā pieņemto Kito protokolu, kas paredz ierobežot tā saucamo siltumnīcas efektu.

30. oktobrī Lietuvā notika Seima vēlēšanu otrā kārtā, kurā paredzēja Darba partijas uzvaru.

No 29. līdz 31. oktobrim Maskavā koncertēja grupa COSMOS.

Oktoobra beigās pēc publiskajām debatēm pašreizējais ASV prezidents Džordžs Bušs saglabāja nelielu popularitātes pārsvaru pār savu galveno sāncensi uz Baltā nama krēslu demokrātu Džonu Keriju.

Oktoobrī Čīles bijušajam diktatoram Augusto Pinočetam ārsti noteica diagnozi "mērena plānprātība".

23. un 25. oktobrī Japānas ziemeļrietumu daļu satricināja spēcīga zemestrīce, sagraujot tūkstošiem māju un izpostot daudzus autoceļus un dzelzceļus.

26. oktobrī Eiropas Savienības dalībvalstis sākotnēji vienojās pašē iekļaut cilvēku biometriskos datus, piemēram, pirkstu nospiedumus.

Ciemos

PLINTIŅI

(Nobeigums)

Mūsdienās Plintiņu ciemā mīt 73 iedzīvotāji.

IZ SENIEM LAIKIEM

Seni akmeņi — velna laivas

Deviņas verstis no Dundagas pilis pie Plintiņiem, pie paša Dundagas — Talsu ceļa, atrodami akmeņi, kuri salikti laivas veidā, ar degunu uz Z-R. Garums 23 m 80 cm. Maksimālais platumas 6m.

(No C. K. Боявленкий. Разкопки в Лифляндской и Курляндской губерниях летом 1896 года. **Tulkojis Ivars Abajis**)

Jautrīte Freimute: "Astoņdesmito gadu sākumā mani uzrunāja vēsturnieks Artūrs Zalsters. Viņš aicināja mani ar skolēniem apsekot senus akmeņu krājumus netālu no Plintiņu dzelzceļa pieturas (pa kresi virzienā uz Talsiem). Varu piedāvāt ieskatam daļu no vēsturnieka raksta, kas bija publicēts *Padomju Karogā*. Tajā teikts, ka XX gs. otrajā pusē vairākās zinātniskās publikācijās aplūkoti seni akmeņu krājumi — apbedījumu vietas Lubes, Nogales un Dundagas tuvumā.

Akmeņu krājumi veidojuši lielu laivu kontūras; mazākās sasniegušas 8, bet lielākās 24 metru garumu. Vietējie iedzīvotāji tās saukuši par velna laivām un zinājuši pat pastāstīt kādu senu teikumu.

Toreiz, kad Kurzeme tikko nonākusi baronu rokās, tie caur Rīgu saņēmuši stiprus dzērienus, ieročus un bruņotus palīgus. Kuģi ar šiem sūtījumiem burājuši gar Kolkas ragu. Piekraustes zvejnieki sprieduši, ka bez piegādēm kungi neizdzīvot, un nolēmuši, ka jūras šaurums starp Kolkas ragu un Sāmsalu jāaizber. Velns bijis ar mieru to veikt vienā naktī, ja kurzemnieki tam apsolītu savas dvēseles. Līgums noslēgts, un velns ķēries pie darba. Darbs veicies — Kolkas raga sēklis jau bijis gatavs un tādā veidā palicis līdz Sāmsalai, kad gailis iedziedājis trešoreiz. Velns ar palīgiem aizbēdzis, bet laivas palikušas zemes iekraušanas vietās. Gaismai austot, tās pārvērtušas akmeņos.

Teikā minētais nosaukums ieviesies zinātniskos rakstos. Tālāk A. Zalsters, atsaucoties uz vēsturnieka Eduarda Šturma (1895 – 1959) pētījumiem, raksta:

.. Arheologi krāvumu vidusdaļā atraduši no akmeņiem veidotus nodalījumus ar urnās ievietotiem mirušo pelniem. Nodalījumus sedz plakans akmens un zemes kārtā. Velna laivas un apbedījumi radušies bronzas laikmetā, no 1500. līdz 500. g.p.m.ē.

Kad mēs ar skolēniem tur aizgājām, tad atradām tikai akmeņu kaudzi, no laivu kontūrām vairs nebija ne vēsts. Tas jau bija pēc meliorācijas, uz acīmredzot senie akmeņi bija sastūti kaudzēs."

IZSŪTĪŠANA, PĒCKARA GADI, PADOMJU VARAS REPRESIJAS

Arīja Švedenberga: "Tūlīt pēc kapitulācijas nāca krievu ķēdes. Bija maijs, mēs stādījām kartupeļus. Virsnieks, kas pie mums slēpās, un onkulis no Cielavām, kā ieraudzīja krievu ķēdi, tā krūmos iekšā. Tai brīdī viņus neatrada. Virsnieku vēlāk paņēma, bet dokumenti it kā bija kārtībā, un viņu palaida. Bet kā mūsu māju izvan-dija! Bija daudz gērēnu ādu, tās pazuda, vēl šis tas, pulkstenis ar sudraba ķēdi, papā strēlnieku nozīme. Taisnība, kādu daļu ādu pēcāk atveda atpakaļ. Neatceros, kas tieši."

Latvijas arhīva pielikumi, 1995 (precīzāk sk. iepriekšējo ciemu datus), 1941. g. izsūtīti Ernests Upmanis (Balsari), 1949. g. Hermansonis — Otili-

ja, Andris, Jānis, Ilze, Maija (Plintiņi).

Arnolds Grīnfelds: "Izvešanu neko nemanīja. Jaunsaimniekus neveda. Cielavs izglābās. Viņu par nenodotiem graudiem notiesāja un ielika cietumā Ventspilī. Tikmēr bija izvešana. Viņš nosēdēja vienu gadu un atgriezās jau pēc izvešanas. Māja tukša, lopu nekādu, viss kolhozam. Viņš gribēja apmesties Cielavās nelielā mājīnā blakus dzīvojamai mājai, bet arī to nevēlēja. Tad aizgāja uz Ārlavu. Ansabergs bija vecpuišs.

No Plintiņiem izveda kuļmašīnas un šindeļveles īpašnieku Jāni Stankevi-

■ A. Grīnfelds: "Te mēs esam — Plintiņu džezs 1958. gada jūnijā. Pirmais no kreisās es pats, tad ar akordeonu Alfrēds Reinholcs, blakus kalējs Rūdolfs Kālbergs ar mandolu (lielāka par mandolīnu), tad Valters Dinsbergs ar akordeonu un pie bungām Rūdolfa dēls Pauls. Pauls piebiedrojās vēlāk, mēs ar viņu no tā sastāva vēl esam dzīvi. Kā Remarks teica: laiks dzīvot, laiks mirt. Citiem vārdiem — laiks spēlēt, laiks beigt."

ču. 1949. gadā no Māliem arī izveda."

Ā.Š.: "Mūs varbūt paglāba tas, ka paps bija miris. Kad onkulis [Artūrs Ansabergs] atgriezās no cietuma, es rakstīju iesniegumu, neatceros — kam, lai atļauj viņam vecajā kalpu mājīnā dzīvot. Bet arī tur neļāva. Viņš pārcēlās pie brālēna Vandzenes pagastā. Tur arī onkulis nomira, tur viņu paglabāja.

Kādas pēckara gados uzlika meža normas! Cielavās pēc kapitulācijas palika viens židiņš no Viļņas, Pēisaks. Viņš gribēja, lai saucot par Mārtiņu, un mēs tā arī darījām. Ātri iemācījās latviski un visus lauku darbus. Viņam te patika. Bet tad uzlika lielo meža normu. Reiz viņš atbrauca man uz mežu palīgā. Savu meža normu viņš nemaz nemēģināja pildīt un aizbrauca prom. Tas bija 1948. gada janvārī, pirms manām kāzām."

KOLHOZA LAIKS

Brigīta Dadze: "Pirmais kolhozs te bija Drosma, Valpenē — Ozols, tad tos apvienoja un radās Lisenko. Plintiņos bija slaucamu govju ferma. Purlūdumos mamma slauca govīs, es gāju ganos. Atceros, no Ances atveda brāķa govīs, jo kolhozam vajadzēja skaitu. Pagalam vecas, iekrīt grāvī un ārā netiek! Kārlis Sirsniņš [no Gaidiņiem] bija Ziedoņu ciema padomes priekšsēdētājs."

A.G.: "Mans patēvs nomira Latvijas laikā. Māte palika ar diviem mazgadīgiem bērniem. Strādāja kolhozā un vēlāk pārdeva māju — kā daudz. Es 1962. gada atnācu uz Lapsām. Ilgus gadus nostrādāju par meža meistaru, ūķenes un Kaugas mežus zināju sīki.

Pēc kara uzlika milzu nodevas. Lielākais sabrukums nāca, kad dibināja kolhozus. Māju nost neņēma, ja iekrita kolhoza teritorijā, atstāja pushektāru zemes. Atņēma inventāru, lopus, atstāja govī, laikam divas aitas,

kādas vistas. Uz darbu Valpenē bija tālu jāiet (Fondenieku ciems atradās kolhoza nomalē), gandrīz pa nakti bija jāiet prom un jānāk atpakaļ. Tie, kas strādāja pie lopiem, neredzēja ne sestdienas, ne svētdienas. Kad atņēma zirgus, nebija arī, ar ko braukt. Cik ilgi tā izturēs? 60. gadu sākumā bijušie jaunsaimnieki pārdeva mājas un pārcēlās uz centru, un pazuda viss Fondenieku ciems!

1951. gadā Plintiņos bija kolhoza kantoris, pasts un ciempadome. Kantoris bija atdalīts no ciempadomes, katrs savā istabā. Par kolhoza priekšsēdētāju kādu laiku bija no rūpnīcas atsūtīts latvietis. Rīgā palika ģimene, sieva un vairāki bērni. Te tik ilgi mīlējās, kamēr sagāja kopā ar lustīgu veikalnieci. Apprecējās un aizgāja atpakaļ uz Rīgu."

Ā.Š.: "Tūlīt pēc kara katram skolotājam bija pa govij. Visi no skolas veda pienu uz Plintiņu krejotavu. Plintiņi

centrā. Aučus atdevām meliorācijai. Vecajiem cilvēkiem, kas visas ēkas bija taisījuši, bija dikti žēl aiziet. Es arī neuzdrīkstējos mātei teikt, ka ejam prom. Tajā rudenī ņemam kartupeļus, un pēkšņi vīrabrālis teic: "Pēdējo reizi Aučos ēdam kartupeļu talkā." Es nodomāju: nu gan būsi! Bet nekā. "Šajos laikos te nevar dzīvot," mamma teica.

Mani aicināja uz *Dailradi*, es ilgi atteicos, ka nemāku. Beigās aizgāju un nostrādāju 15 gadus — līdz likvidācijai."

B.D.: "Tēvs nomira 1987. gadā. Gandrīz līdz pašam pēdējam laikam strādāja smēdē. Darba bija daudz, jo vismaz tuvumā neviena cita kalēja, kas mācētu zirgus apkalt, nebija. Fermām mēslu krukus kala. Naglas pārkala. Mēs vēl tagad lietojam dunčiņus, ko viņš izkala no zāģa zobiem. Tēvam bija astma, uz smēdi viņš gāja, šalli mutei pārvilcis, pats teica — ar uzpurini.

Es atceros arī tādu gadījumu. *Balsaru* Matildei jaunībā bija pazuduši brāļi. Es gāju otrajā vai trešajā klasē, kad pēkšņi tāds notikums. Piebrauc viens ģenerālis, nāk uz pļavu un prasa, kur Matilde. Izrādās — Matildes brālis Kārlis Upmanis. Krievijā bija par ģenerāli kļuvis."

Vēlreiz par Plintiņu džezu

A.G.: "Es laikam 5. klasē mācījos, tad bija modē puikām pirkt mandolīnas. Kas kaut cik mācēja, tie spēlēja. Bet cik ilgi viens strinkšķinās? Iet cits pie cita saspēlēt. Un tā iznāk kapela. Kara laikā dabūjām akordeonus un riktīgi sākām.

Es pēc dzirdes iemācījos, notis mēs neviens nepazinām. Braucām pa Dundagu, Mazirbi, spēlējām kāzās un kolhoza gadsapulcēs. Esam uzstājušies Rojas vidusskolā, Kolkas kultūras namā un Līvu tautas namā. Vistālāk bijām Līgatnē. Tur mūs aicināja viens valpenieks savai meitai kāzās.

Kalējs Rūdolfs Kālbergs arī bija muzikants, tajā dzimtā bija vairāki brāļi dziedātāji. Atceros, kā viņi vakaros nāca dziedāt Kubalu skolā. Skolotāju istabā bija pie griestiem petrolejas lampa, un baltis dubultkvartetam

■ Tautas namā pirms gadiem četriem bija Arnolda Grīnfelda grozu izstāde.

tik stipras, ka no gaisa viņa lampas stiprinājums vibrēja un džinkstēja."

MŪSDIENAS

Ā.Š.: "Manā bijušajā ciemā tikpat kā nav nevienas saimniecības, neviena bijušo dzimtu pēcteča. *Birznieki* saglabājušies. *Purkalējos* dzīvo kalēja Kālberga meita Brigīta Dadze. Mans dēls Jānis pieprasīja Auču zemi, iekopa tur sakņudārzu, uzcēla nelielu mājīņu. Turpinājums tur tomēr ir."

B.D.: "Smēde vēl ir saglabājusies, tēva piemiņai."

Māra Grīvana stāsts

Raksta gatavošanas laikā man netaisījās izdevās sastapt arī Māri Grīvanu, kas no 1992. līdz 1999. gadam diendie-

nā dzīvojis savās tēva mājās *Krūzmanos*. Tas būtu atsevišķs stāsts. Lūk, ieskats šajā neparastajā liktenī.

M.G.: "Man bija divpabrālis. Mācījāties Dinsberga jeb Kubalu skolā. Nolikām jūnijā eksāmenu, gājām izpeldēties, un viņš noslīka. *Kristiem* pretī bija grantsbedres. Virspusē ūdens bija sasalis, apakšā auksts — krampji, pagalam.

Mans vecākais brālis Alberts pabeidza Angļu valodas fakultāti. Es beidzu Dundagas vidusskolu un kopā ar pāris draugiem, ar Gunvaldi Rožkalnu un Zigmundu Lapinski, nolēmām mācīties kara skolā. Bet Volodja Andersons, Krievijas latvietis, kas 1955. gadā te bija atnācis par priekšsēdētāju un kļuvis manam tēvam labs draugs, ņēmās mani atrunāt. Sāku mācīties Lauksaimniecības akadēmijā. Bet... es dzinos pakāļ vienam skuķim... kādus desmit gadus. Bijām ļoti labi draugi, bet tālāk negāja. Atkal nolēmu doties armijā, šoreiz pa īstam. Izraudzījos aviāciju, radiotehnikus. Nonācu Moģilovā-Podoļskā pie ieroču meistariem, pēc tam — Ačinskas kara skolā Sibīrijā. Sarkano diplomu nedabūju tikai pārcēšanās dēļ. Vingrošanā pirms eksāmeniem trenējoties dabūju tūlznas rokās.

Vēlāk dienēju Tartu. Sabeidzu muguru, un mani norakstīja. Pēc nepilniem 20 gadiem aizgāju no armijas, tomēr paliku Igaunijā. Sāku strādāt Skaitļošanas centrā, piedalījās Igaunijas datorizācijā.

Bet tēvs jau bija miris, māte *Krūzmanos* negribēja palikt. 1990. gadā atgriezās Latvijā — apmainīju dzīvokli Tartu pret dzīvokli Ventspilī. Sieva negribēja uz laukiem nākt. No 1992. līdz 1999. gadam dzīvoju *Krūzmanos* viens pats un saimniekoju. Lauku jau nekādu nav, desmit vistas turēju. Centos vismaz sapost apkārtni. Iegādājos vecu šindeļveļu, pats taisīju šindeļus un uzsitu ēkām jaunus jumtus. Tad... avārija. Iebraucu grāvī, un ar to arī viss ir beidzies.

Tāda lieta... Mani draugi nevar ticēt, ka es, taisīdams militāro karjeru Padomju Savienībā, nebiju partijā. Es biju partijas biedra kandidāts. Mūsu daļā dienēja kāds latviešu puika. Reiz

viņš savā dzimšanas dienā atnāk pie manis ar pudeli. Skaidrs, ka virsnieks ar kareivi nedrīkst dzert. Bet mēs esam latvieši un draugi. Iztukšojam trauku, un puika aiziet uz kazarmām. Tomēr neaiziet vis gulēt, bet pievemj Leņina stūrīti. To uzreiz pamana. Puiķa godīgi izstāsta, ar ko dzēris. Man nākamajā dienā jāstājas partijā. Es komisijas priekšā saku: atvainojiet, neesmu morāli nobriedis partijai. Tā arī mani neuzņēma."

Almis Auziņš

Foto no A. Grīnfelda albuma

Autors pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā I. Abajam, B. Dadzei, Jautrītei Freimutei, A. un I. Grīnfeldiem, M. Grīvanam, Ā. Švedenberga.

Kreisajā pusē, kur sirds

DUNDAGAS VIDUSSKOLAI 60

Aizsākam jaunu rakstu ciklu, gatavojoties Dundagas vidusskolas 60 gadu jubilejai. Tātad godā atkal ceļam atmiņas. Cilvēki, notikumi, gaisotne... Skaidrs, ka avīze ir krietni par šauru, lai tik apjomīgu tēmu aptvertu pilnībā. Mēs centīsimies, grupējot pa pieciem gadagājumiem, nedaudz ielūkoties pagātnē.

Aicinām uz papīra uzlikt savas atmiņas ikvienu, kas mācījies Dundagas vidusskolā, jūtas tai piederīgs. Tāpat pāršķirstīt savus albumus. Jēga būs arī tām rindiņām, kas varbūt šoreiz paliks nepublicētas. Ja veiksies, kā iecerēts, tad pēc gada domāsim par grāmatīņu.

1. — 5. izlaidums (1946 — 1950)

Audzinatāji: Lizete Kārklīņa (1. izlaidums), Arvīds Penēzis (2.), L. Kārklīņa (3.), Anna Jāvalde (4.), Klāra Freienberga un A. Penēzis (5.).*

PILS ATDZIMŠANA

Nepiepildījās kāda gaišreģa praviotjums: Dundagas pils trīsreiz degšot un pēc pēdējā ugunsgrēka to vairs neatjaunošot. Pirmo reizi 13. gs. celtā pils nodega 1872. gadā, otro reizi to dedzināja 1905. gada revolucionāri, bet pēdējo reizi tā cieta Otrā pasaules kara laikā. Pilī bija ierīkota lazarete, un viegli ievainotie vācu karavīri, kad sāka degt, lēkuši ārā pa trešā stāva logiem.

1945. gada maija beigās, tikko bija beidzies karš, apkārtrakstā, kuru trešdienās piegādāja visās pagasta mājās, varēja izlasīt, ka pilī ierīkošot vidusskolu. Agrāk Dundagā darbojās vienīgi sešgadīgā pamatskola. Nākamajiem audzēkņiem jau jūnija sākumā vajadzēja pieteikties kanceleijā. Visus brīdināja, ka divdesmit dienas jānostrādā remontdarbos, citādi nesaņemšot mācību grāmatas un burtiņas. Daudzi neticēja, ka tik īsā laikā iespējams likvidēt postāžu. Jaunieceltais skolas direktors Indriķis Jansons vēlāk atzinās, ka viņš pats saderējis ar izpildkomitejas priekšsēdētāju, ka skolu septembrī tomēr atklāšot.

Tēvs bija dusmīgs, ka es viskarstākajā sienā laikā dzenos un divpadsmit kilometrus atālo Dundagu. Es nepakļāvos un kārtīgi nostrādāju visas divdesmit dienas. Darījām tādus darbus, kurus nekad agrāk nebijām veikuši. Pils pagalmā kā ellē vārījās milzīgs piķa katls, mēs smēlām spaiņos, vilkām augšā un darvojām jumtu. Sijājām arī granti, jaucām javu, krāsojām sienas. Darbus vadīja saimniecības pārziņš Eduards Kārklīš — resns vīrs ar ģenerāļa balsi, kas radusi pavēlēt.

Reizēm ar padomiem iejaucās vēl kāds pieaugušais gaišs nātņa biksēs. Nodomājām, ka tas ir saimnieka palīgs un sevišķi viņā neklausījāmies, aizbildinoties: "Biedrs Kārklīš mums tā neteica."

Jutāmies pārsteigti, kad, skolu atklājot, svinīgajā aktā, uzcirties melnā uzvalkā, baltā krekļā ar kaklasaiti, zāles priekšā nostājās "saimnieka palīgs" — jaunās vidusskolas jaunais direktors Indriķis Jansons. No viņa uzrunas atceros pašu galveno: "Es neatzistu vārdu nevar, un arī jūs to aizmirsiet! Tāda vārda nav."

Vairāki audzēkņi kara laikā skolā nemaz nebija mācījušies, vecāko klašu puīši paguvuši būt pat frontē. Kad direktors apvaicājās, vai ir arī apbalvojumi, skanēja negaidīta atbilde: "Otrās šķiras dzelzs krusts."

Citi jauneklī savukārt darbojās iznīcinātajos un cīnījās pret bandītiem — nacionālajiem partizāniem, kas slēpās mežos līdz pat 1953. gadam.

Niecīgā komjauniešu skaita dēļ

mūsu skolu dēvēja par balto vidusskolu. Tie, kas pirmie iestājas komjaunatnē, neizcēlās ne ar priekšzīmīgu uzvedību, ne arī ar sekmēm mācībās.

Nacionāli noskaņoti skolēni nebaidījās riskēt, izplatīja skrejlapas un sapņoja par bruņotu pretošanos pastāvošajai varai. Par biedinājumu citiem Ilgvaru Balodī izslēdza no skolas. Armandu Zvejnieku apcietināja un notiesāja uz 25 gadiem. Kad nomira Staļins, soda laiku samazināja līdz 10 gadiem.

Kurš viņus nodeva, nevar pateikt, bet daži zēni jau toreiz atzinās, ka vietējais čekas pilnvarotais Mazurs, kas dzīvoja aptiekas mājā, acinājās pienest ziņas par audzēkņu un pedagogu noskaņojumu. Viņi, protams, esot atteikušies, bet varbūt drošībniekam izdevās kādu pierunāt. Vēlāk priekšnieks arī pats ticis represēts.

1949. gada 29. marta rītā vairākas vietas klasēs bija tukšas, pazuduši arī daži skolotāji. Skolā valdīja drūms noskaņojums.

Pēckara laiks vispār nebija viegls. Vairāki skolēni nāca uz skolu pat pastaļās. Meitenes ballē dejoja baltās tenisa čibiņās, kuras bija no spodrinājušas ar zobu pulveri. Es skatos vecā fotogrāfijā — vienpadsmitās klases izlaidumā daudziem puīšiem mugurā nevis žaketes, bet no dažādiem apģērba gabaliem sašūtas vējjakas.

Vairāk atmiņā tomēr gaišais un priecīgais. Lielākoties visi alkām mācīties. Mums laimējās ar izciliem skolotājiem.

Direktors Indriķis Jansons mācīja zooloģiju. Viņš bija ļoti stingrs, bet arī ar humoru apveltīts cilvēks. Brīvajos brīžos labprāt spēlēja ar audzēkņiem šahu. Lika tikai divējādas atzīmes: pieci un divi. Ārkārtīgi necieta zubrītājus. Kāda meitene mācību vielu no grāmatas skaitīja kā dzejoli. Kad izsauca atbildēt, viņa prasīja, vai jāsāk no sākuma. "Jā, jā, no pasaules radīšanas," Jansons tad izsmejoši sacīja. Ja kāds ilgi klusēja, nezinādams, ko stāstīt, direktors viņu mudināja runāt skaļāk, lai visi dzird.

Mūsu klasē mācījās arī direktora meita Ārija. Reiz viņai paspruka: "papu". Jansons bargi paskatījās un aizrādīja:

"Es neesmu papus, bet direktors."

"Piedodiet, biedri direktor, ka es jūs nepazīnu," meita nosarkusi nočiepstēja.

Mana pirmā klases audzinātāja bija literatūras skolotāja Anna Grīnberga. Pēc stājas un izkoptās valodas viņa atgādināja karalieni. Viņas vīra Arnolda tēvs bija Dundagā iecienīts feldšeris. Mana mamma jaunībā dzirdējusi miestā šo vārdu saucam, un viņai tas iepaticies, tāpēc arī mani tā nokristīja. Karš izšķīra manu skolotāju ar laulāto draugu. Arnolds ilgus gadus dzīvoja viens pats Anglijā, tad atgriezās dzimtenē. Skolotāja Grīnberga mācīja mūs

spēlēt teātri. Esmu spēlējis gan Anas Brigaderes, gan Ādolfa Alunāna, gan Elīnas Zālītes lūgās.

Vecākajās klasēs literatūru mācīja Irma Leja. Mēs rīkojām literārās tiesas — uz apsūdzēto sola atradās romānu varoņi, un no mūsu vidus tika

kad reizē skolu absolvēja divas klases, divpadsmitā un vienpadsmitā, no pirmās ķīmiju studēt devās trīs puīši: Maigonis Ameizers, Eduards Altmanis un Eglons Andrejsons. Ameizers ilgus gadus strādāja Slokas celulozes un papīra kombinātā

■ Miervaldis Ceimurs (5. izlaidums): "Dundagas vidusskolas pamatskolas klašu vieglatlētikas meistarsacīkstes 1949. g. septembrī Dundagas sporta laukumā (aiz kultūras nama Vārpa pakalnā pie diķa). Tā izlīdzinājums kārtslēkšanas sacensībās, jo nebija piemērotu statņu. Foto redzami no labās: Arnolds Auziņš (acimredzot sacensību sekretārs protokolists), Miervaldis Ceimurs (skolas fizikolektīva un vieglatlētikas sekcijas vadītājs), Maigonis Ameizers, pietupies Andris Līdums, stāv ar mērlenti Alnis Līdums, Gunārs Veidners, ar kārti pamatskolas čempions G. Kronbergs."

Foto no M. Ceimura albuma

izvēlēts prokurors, advokāts un tiesnesis. Tam, kurš vienu reizi uzturēja apsūdzību, citkārt vajadzēja iejusties aizstāvja lomā. Rosīgi darbojās literatūras pulciņš. Te es sacēru savus pirmos dzejoļus.

Vēlāk mans klases audzinātājs bija Latvijas armijas virsnieks Arvīds Penēzis. Viņš iekārtoja labāko fizikas kabinetu republikā, to brauca apbrīnot skolotāji no visas Latvijas. Penēzis bija kaislīgs makšķernieks, reizēm jau piecos no rīta sēdēja ar bada pātāgu diķmalā, un stundā, kad risinājām kādu uzdevumu, viņam gadījās iesnausties. Tad sēdējām klusi kā pelītes, lai netraucētu skolotāja mieru.

Dziedāšanas skolotāja Hilda Cērbaha (Grīva), pēc tautības lībiete, pirms kara bija mācījusies klavier spēlī Somijā pie komponista Jana Sibēliusa māsas. Toreiz lībiešu jauniešus tur skoloja bez maksas. Kad viņa gribēja, lai pasē ieraksta "lībiete", pasu galda priekšnieks pateica, ka tādas tautības neesot. Viņa pati arī komponēja un Ventspilī nodibināja lībiešu dziesmu ansambli *Kandla (Kokle)*.

Ģeogrāfiju un vācu valodu mācīja Krišjāņa Barona māsas mazmeita Klāra Freienberga — dzīva enciklopēdija un augstas kultūras cilvēks. Viņa daudz stāstīja par savu slavenu radnieku, kurš zēnībā divas ziemas bija mācījies Kubalu skolā pie mācītāja kučiera Ernesta Dinsberga un cūkas mugurā peldējies pa Valpenes diķi. Būdams sirmgalvis ar garu baltu bārdu, kad jau bija iznācis *Dainu* pirmais sējums, Krišjānis Barons vasarā viesojies *Dingu* mājās, zāģējis malku, katru pagali pārmērīdams. Tērpies gaišās biksēs un baltā līnū krekļā, ar pamatīgu kadiķa bozi rokās, Barontēvs klaiņojis pa mežu. Kāda ogotāja, ieraudzījusi viņu, visiem stāstījusi, ka sastapusi pašu Dieviņu.

Īpatnējs bija klibais ķīmijas skolotājs Gustavs Veterbergs, kuru vairākas skolēnu paaudzes citādi nesauca kā par Sulfātu. Lai gan viņu apcēla, ķīmijas pulciņā dalībnieku netrūka, jo mēģinājumi, kad viena viela pārveršas citā, rodas sprādzieni un dūmi, likās ļoti interesanti. 1950. gadā,

par galveno inženieri.

No daudzām blēņām mūs, enerģijas pārpilnos jauniešus, pasargāja fiziskās kultūras skolotājs Ernests Kajaks, lielisks akrobāts. Viņa entuziasms aizrāva mūs, un gandrīz visi nodarbojās ar sportu — vingroja rīkos, skrēja, lēca, meta šķēpu, spēlēja volejbolu, basketbolu, futbolu un boksējās. Sevišķi spēcīga bija volejbola komanda, kas spēja uzvarēt gan talsiniekus, gan ventspilniekus. Skolēnu spartakiādē rajonā mēs ieņēmām godalgotas vietas.

Pils ziemeļu spārnā bija iekārtots internāts. Vienpadsmitos vakarā vietējā spēkstacija pārtrauca strāvas padevi. Tad aizdezinājām *ploškas*, un puskrsēslā sākās spoku stāsti. Mūsu klases logs trešajā stāvā atradās tieši virs terases, kur, kā leģenda vēsta, savulaik, sodot par ziņkārību, dzīva iemūrēta Zaļā jumprava. Kad pienāca pusnakts stunda, mums likās, ka Zaļā jumprava kā spoks kļīst pa klusajiem gaitenītiem.

Vecākie zēni pa vakariem mēdza *iet meitās* — ķerstīt skolas biedrenes un sabučot. Reiz vienam kārumniekam gadījās nelāgs misēklis. Tumsā viņš nogrāba augumā sīciņo vēstures skolotāju Lizeti Kārklīņu. Kad viņa sāka skaļi smieties, nelaimīgais attapās, ka kļūdījies. Nākamajā dienā vēstures stundā viņš sēdēja ne dzīvs, ne miris, nespēdams acis uz augšu pacelt. Bet skolotāja, kā par spīti, izsauca tieši viņu. Tik nesakarīgu muldēšanu vēl nebijām dzirdējuši.

Kultūras namā rādīja arī trofeju filmas. Tā kā mums naudas biļetēm nebija, tad iekāpām pa logu uz skatuves un sēdējām ekrānam otrā pusē. Kāds pakalpiņš kontrolieri bija nosūdzējis mūs, bet viņa prom neietrēca.

Atmiņā palikuši arī sirsniņie un jautrie klases vakari, kad katram vajadzēja sagatavot kādu priekšnesumu — dziesmu, deju, dzejoli vai anekdoti. Žēl, ka toreiz nenofilmēja, tagad būtu interesanti apskatīties, cik mēs kādreiz bijām jauni un traki. Dīvaini, ka tagad katrs vienu un to pašu notikumu atceras citādāk.

Neatminos, kurš mums iestāstīja, ka no pils pagrabiem ved apakšze-

mes eja uz baznīcas pagrabiem. Eju neatradām, bet dievnama pagrabā ielīdām gan un atklājām tur zārkus. Tos neaiztikām, bet mūsu uzmanību piesaistīja trauks, kurā glabājās kāda nelaiķa sirds. Nospriedām, ka tā kādreiz pukstējusi barona krūtīs. Puikas mani nepaklausīja, izķeksēja sirdi laukā, bet spirtu pārdeva vietējiem dzērājiem.

Viens mūsu nedarbs saistās ar kādreizējā pagastveča Burnevica ratiem. Tie stāvēja diķmalā. Gribējām nomazgāt dubļainos riteņus un iestūmām ratus diķī. Tie ieslīdēja tik dziļi, ka nejaudājām izvilkīt. Tikai vēlāk uzzinājām, kam tie pieder, jo Burnevics nāca uz skolu sūdzēties. Vainīgie gan paši atzinās, tomēr mūs negribēja pielaist pie eksāmeņiem (tolaik katru gadu pavasarī vajadzēja kārtot eksāmenus). Aizgājām arī pie saimnieka atvainoties un pat sadraudzējāmies.

Atgriezies savā bērniības un jaunības zemē varam vienīgi vairs atmiņās. Lai arī cik tālu katrs esam aizgājuši, Dundaga mūs vienmēr sauc atpakaļ.

Arnolds Auziņš,
5. izlaiduma absolvents

DUNDAGAS VIDUSSKOLAS

TREŠAIS IZLAIDUMS (1945 — 1948)

Tā bija sevišķa ziņa, ko kādā augusta dienā pavēstīja Elīza Vīnerte, atnākusi mūsu klusajās meža mājās: "Dundagas pilī būs vidusskola. Kas vēlas tur mācīties, jāpiedalās tās sagatavošanā."

Jau nākošā dienā ar divriteni aizbraucu tur. Skolas iekārtošana ritēja pilnā sparā. Katram bija kāds darbs pēc spējam un prasmes gan iekšā, gan ārpusē. Skolas direktors ar lielākiem zēniem darvoja jumtu. Balsinātajās telpās vairāki tīrīja logus un grīdu. Pievienojos solu mazgātājam pils pagalmā. Kādi stiprāki tīros solus vēlāk sanesa pamatskolas klasēs.

Mūsu 10. klase atradās trešā stāva gaitēnā galā pa labi. Tai atvēlēja neliela platība ar gariem galdiem un soliēm pie tiem. Ziemā ārsiena slapja, vietām sapelējusi. Veca krāsns, savu laiku nokalpojusi, nespēja sildīt arī tāpēc, ka neizžuvisi malka dega čūkstēdama. Ap ziemas vidu tās pašas čūkstētajās varēja pietrūkt. Tāpēc nečūkstēdami braucām uz mežu malkas talkā. Talciniekiem par vadītāju saimniecības direktors Eduards Kārklīš, darbos apgriezīgs un izdarīgs.

Vienpadsmitajā klasē bijām kādā vidus telpā, no kurienes tirgus laukums ar visām tirgus norisēm kā uz delnas, bet 12. — klasītē stāvo, greizo jeb skolotāju kāpņu tuvumā.

Pirmajā septembrī satikāmies skolasbiedri, vairāk gan meitenes, kas, Dundagas 6-klasīgo pabeiguši, divus gadus mācījušies Talsu vai Ventspils ģimnāzijā. (Pēdējā kara gadā vairāki palikuši mājās.) Klāt pienākušie kuplīnāja skaitu. Nu bija paprāvs pulciņš, pavisam piecpadsmit. Līdz galam palikām septiņi. Pēc 10. klases viens otrs aizgāja lielajā dzīvē. Daži iestājās citā skolā, kas nodrošināja amata apguvi. Dažs pamācījās ilgāk tepat. Vēl kāds vēlāk sasparojās un pabeidza vakarskolā vidusskolu.

Fiziku un ķīmiju līdz 10. klasei nebijām mācījušies. Direktors Indriķis Jansons saprata mūsu kļūmīgo stāvokli, ka bez pirmzināšanām nav iespējams ķīmiju tālāk saprast. Tamdēļ viņš mācīja ķīmijas sākumu.

Viņa paša mācāmāis — darvinisms. Mācīja interesanti. Šad tad stundā norunāja kaut ko no litera-

(Nobeigums 6. lappusē.)

(Turpinājums no 5. lappuses.)

tūras, piemēram, "no saules mēs dzīvojam". (Kārlis Skalbe.) Un vēl apmēram tā:

"Uz iekšu vērst mans skats,
jo ārienei maz svara.

Man svarīgs kodols pats,
bet nevis kāda skara." (K. Skalbe.)

Vai arī: "Klusē! un tu nedarīsi nevienu ļauna." (Jānis Poruks. Pērļu zvejnieks.)

Mūsu klasei bijušas divas audzinātājas: I. Leja 10., L. Kārklīņa 11. un 12. klasē. I. Leja mācīja latviešu valodu un literatūru 10. un 12. klasē, būdama ļoti prasmīga un prasīga. Ar savu nostāju un mācīšanas metodēm iedvesmoja skolēnus censties gūt zināšanas, arī saņem (ne saņem!) labāku novērtējumu, par ko neatlaidīgi bija jācīnās, jo skolotāja nevienu par neko atzīnību nedāvāja. Vērtīgi sekoja runas kultūrai. Tolaik skolā ieviesās "Dundanga" īstenā izruna un izskaustā "dežurants" vietā gaitnieks un gaitniece. Katras stundas sākumā diennieks vēstīja: "Es, gaitnieks (-iece), ziņoju, ka šodien nav ieradušies..."

To vienu gadu, kad I. Leja kļuva izglītības nodaļā par inspektori, skolotāja Elza Lindberga mācīja mums 11. klasē latviešu valodu un literatūru.

Otra audzinātāja vēsturniece L. Kārklīņa mācīja vēsturi mums visās klasēs, 10. arī krievu valodu. Turpmāk, nezin kāpēc, gan vairs ne, lai gan neviens cits skolotājs to darīt neuzņēmās, kamēr ieradās Vilma Rozīte, sūtīta mācīt krievu valodu un panākt komjauniešu skaita pieaugumu.

Vācvalodniece un ģeogrāfe K. Freienberga mums mācīja no 10. klases līdz 12. ieskaitot.

Matemātiķe Anna Jāvalde virzīja mūs cauri algebrā, ģeometrijai, trigonometrijai. Fizikis Ernests Veidners 10. klasē mūs ievadīja fizikas zinībās. Viņš agri aizgāja mūžībā. Skolotājs A. Penēzis iesākto darbu turpināja. 12. klasē mācīja arī astronomiju. Ķīmiķis G. Veterbergs mācīja neorganisko un organisko ķīmiju.

Pie kaucmindietes Marijas Kupferes mājturības stundās darinājām vienvirziena un divvirziena izvilku ma baltos rokdarbus, adījām sašuja-

mus pirkstaiņus. Klausījāmies par mazgāšanu, gludināšanu, gaumi visās lietās un vietās.

Mākslinieks Teodors Āboliņš, liels, garš, palepns, valkāja porgas, kurpes ar biezin biezām zolēm. Mācīja rasēt burtus ar zīmuli, jo īstie piederumi nebija dabūjami pēckara apstākļos. Viņš teica, ka mēs par vidusskolu tālāk netiksīm. Pareģojums gan nepiepildījās.

Vismaz sākumā tā bija, ka fiziklūras skolotāja Leonora Zače vadīja vingrošanu devītās un desmitās klases meitenēm kopā. Skolā strādāja vēl otra skolotāja Zeltīte Roske. Stundās gatavoja priekšnesumus: vingrojumus un dejas. Atceros kādu raksturdeju, ko varētu dēvēt par virtuveņu danci, kurā jādarbojas ar pavārnīcām.

Mūzikas skolotāja H. Cerbaha, kas pie mums Dundangā pabija tikai 1945./46. m.g., spēlēja vijoli, klavieres, pati dziedāja un mums kora stundās mācīja skaistas dziesmas. Ar kādu prieku dziedājām *Tuljakul Balsim* jauki saskatot, it kā redzot "lija" mēness staru mirdzums Aspazijas un Emīla Dārziņa *Mēness starus stīgo...* Zēnu ansambli brāļi Blumbergi, Edgars Kalbergs un Ilgvars Krastiņš izpildīja tautasdziesmu *No jūrīņas izpeldēja div' dzeltenī kumeliņi*. Viņu dziedāšana izpelnījās div trīs reizīgus aplausus. Citi dziedāt varoši zēni negribēja palaieties. Arī samācījās un Jaungada sarīkojumā uzstājās. Atceros viņu dziedāto *Bij' man vienas rozēs dēļ...* Skaisti!

Meitenēm arī bija ansambli, kurā piedalījās Ilga Balode, Velta Ģigule, Margarita Pirro, arī es tur biju piepulcināta. Dziedājām tautasdziesmas, piemēram, *Stāvēju, dziedāju augstajā kalnā*, kā arī E. Dārziņa *To skaidro ūden' nejauciet...* Nekad vairs vēlāk ar tādu aizrautību neesmu dziedājusi kā toreiz korī un ansambli.

Skolā tika iestudēta Annas Brigaderes pasaku luga *Maija un Paija* režisores Elzas Lindbergas vadībā. No mūsu klases Laimu tēloja Hilda Henriņa (vēlāk Vitmane — A.A.), Maiju — Drosma Īvniece. Palikusi redzes atmiņā spilgta aina — Laimas parādīšanās dievišķā spožumā, kur Maija lūdza par Paiju. Pēc tam kād-

reiz skolēni iemācījās A. Brigaderes citu pasaku lugu *Princese Gundega un karalis Brusubārda*.

Nobeigumā vēl par direktoriem. Pēc gada I. Leja no inspektora kļuva par direktori un atgriezās skolā. Mūsu izlaiduma laikā viņas slimības dēļ direktors bija Jānis Grīnfelds.

Vidusskolā jābūt uzņēmīgam, kur mēs, absolventi, stāvam uz lielajām kāpnēm. Otrajā rindā no kreisās Velta Ose, Vilma Vēberga, 2. rindā no kreisās Drosma Īvniece, Rasma Kēnigvalde, 3. rindā no kreisās Hilda Henriņa un Ilgvars Krastiņš. Laimoņa Zembaha nav starp mums, jo viņu pēc eksāmeniem ļoti steidzīgi pajēma dienestā.

**Vilma Vēberga,
3. izlaiduma absolvente**

MĒS BIJĀM PIRMIE

Pēc kara 1945. gada vasarā izplatījās ziņa, ka rudenī sāks darboties vidusskola Dundagas pilī. Pirms tam Dundagā vidusskola nekad nebija darbojusies. Jūlijā mēs divas, es un Meta Fricberga, ieradāmies pilī, lai kaut ko uzinātu par jauno skolu. Liels bija mūsu pārsteigums, kad pils sētā sastapām daudz svešu cilvēku rosāties lielos darbos. Pils sētā vārijās piķa katls, izplatījās stipru darvas smaku. To maisīja kāds spēcīgs vīrs, noķellējies ar piķi, un enerģiski komandēja strādājošos. Arī mums viņš uzsauca: "Pie darba, vagari nav vajadzīgi!" Jūtāmies neērti, tāpēc tuvumā stāvošajam pakulu drēbēs tērptam cilvēkam pajautājām, kur varam kaut ko uzināt par gaidāmo jauno skolu. Šis cilvēks (kā izrādījās vēlāk, mūsu pirmais direktors Indriķis Jansons) mums smaidot jautāja, ko gribam jaunajā skolā — strādāt vai mācīties. Viņš laipni skaidroja, ka te nu vispirms ir liela darba darīšana, jo jāsāk no nekā. Viss skolai jāgatavojas pašu rokām. Lai jautājam piķa vīram, kas jādara, viņš te esot galvenais pavēlnieks. Pa to laiku piķa vīrs jau bija ticis uz jumta, kur rosījās vesela brigāde, kas darvoja — vīrs ruberoīda klāja darvas kārtu,

arī mēs uzkāpām pa trepēm uz jumta, un tas likās aizraujoši. Taču mazā, sīkā darvas klājēja (skolotāja L. Kārklīņa) mūs raidīja prom, jo nebijām attiecīgi apģērbušās. Bet viņa pati tik tikko nenokrita, jo, klādama darvu, kāpās atpakaļ un bija kādu

■ Sniķeros 40. gadu otrajā pusē. Rūtainā tērpā V. Kēnigvalde (5. izlaidums), pirmais no labās Maigonis Ameizers. Foto no V. Metenas albuma

pusslīti no malas, kad atskanēja kļiedziens: "Stop!" Kritisko brīdi bija pamanījis skolotājs A. Penēzis, tā novērdams traģēdiju.

Bet mēs divas piebiedrojāmies telpu tīrītājiem, kas vāca milzīgos netīrumus, sevišķi no pirmā stāva garderobes. Slaucījām un mēzām dien dienā, talkā aicināja arī vecākus. Atsaucība bija liela. Mums, vecāko klašu skolēniem, direktors uzticēja lielo misiju — iet katram savā ciemā pie iedzīvotājiem un vākt ziedojumus jaunajai skolai. Viņš pamācīja izskaidrot ciema ļaudīm, cik ļoti tie vajadzīgi, lai uzsāktu darbu skolā. Es savā ciemā savācu visvairāk dvielu. Kaut arī cieminieki nebija nekādi bagātnieki, taču katrs kaut ko ziedoja jaunās skolas vajadzībām. Biju savākusi arī traukus (šķīvjus, bļodiņas, krūzes), Oliņu Paulīna neželēja pat paprāvu katlu skolas virtuvei. Valsts atvēlēja kokmateriālus, taču tie bija pašu skolas darbinieku spēkiem jāgatavojami. Te piedalījās vecāki, jo darbs bija smags. Bez kokapstrādes tehnikas, ar vienkāršo zāģi un cirvi. Pirmajā mācību gadā sēdējām klasēs pie galdiem, kas bija

Mākslas un mūzikas skolā

Ar Dundagas mākslas un mūzikas skolas (DMMS) direktori Lindu Vīksnu satikāmies oktobrī, mēnesī, kad vairāk vai mazāk svin Skolotāju dienu. Mūsu sarunas centrā arī bija pedagogija, pāreja uz profesionālo izglītību. Līdz ar to arī prasības, kādas izvirzās pedagogiem un audzēkņiem, zināmā mērā pat visai vietējai sabiedrībai kopumā — vecākiem, pašvaldības vadībai.

— Lūdzu, izskaidro, ar ko atšķiras jēdzieni *interese izglītībā, kas nu jau vairāk ir vakardiena, un profesionālās ievirzes izglītībā?*

— Profesionālās ievirzes izglītībai jābūt kvalitatīvākai, jo tajā perspektīvā ir ietverta nākamās profesijas izvēle un iespēja tālāk mācīties mūzikas vai mākslas nozarē vidējā posmā. Saprotams, ka divos pārmaiņu gados visi audzēkņi nav sasnieguši tādu profesionalitāti, kādu vēlētos redzēt profesionālās ievirzes skolā, bet līdzīgas problēmas ir vairākumam citu mūsu valsts mākslas un mūzikas skolu. Tāpēc valsts līmenī nav atmeta doma, ka līdztekus var pastāvēt interese izglītībā. Tas nozīmē, ka pakāpeniski varētu veidot budžeta un maksas grupu — līdzīgi kā tas ir augstskolās. Tomēr ļoti jāuzmanās, lai pārsteidzīgi neizveidotu šādu modeli, jo interese izglītībai un profesionālās ievirzes izglītībai ir piemērojami divi dažādi MK noteikumi. Arī finansējums ievērojami atšķiras. Līdz ar interese

grupas ieviešanu profesionālās izglītības iestādē rodas pamatotas bažas, vai ar laiku interese izglītības programmu apgūstošo audzēkņu skaits jūtami nepārsniegs profesionālās izglītības audzēkņu skaitu. Tad būtu risks zaudēt profesionālās ievirzes izglītības iestādes statusu un valsts finansējumu pedagogu algām.

— **Vai pastāv bažas, ka daļa audzēkņu nevarētu nolikt eksāmenus?**

— Par to, ka beigšanas eksāmenus sekmīgi nokārtos visi audzēkņi, man šaubu nav. Bet runa ir par kvalitāti un profesionalitāti pamatzglītības pakāpē, beidzot šo skolu! Beigšanas eksāmenus prasības ir vienādas visā valstī, tomēr katra skola to pielāgo individuāli. Protams, arī mūsu skolā tik stingru mērāuklu neesam piemērojuši. Beigšanas eksāmenu programmu pielāgojam individuāli, ņemot vērā audzēkņa spējas. Ne velti Valsts Kultūrizglītības centrs ir uzsācis sarunas ar izglītības iestāžu direktoriem, ka beigšanas eksāmenus noteikti būs jāpiesaista eksāme-

nu komisijas priekšsēdētājs no mūzikas un mākslas vidējā posmā. Šo jauninājumu ieviešis no nākamā mācību gada.

— **Līdz šim tāpat uzņēmāt skolā visus gribētājus. Vai turpmāk nevajadzēs domāt par atlases sietu?**

— Acīmredzot nākotnē, stājoties mākslas un mūzikas skolā, izvirzīs zināmas prasības. Te atklājas atkal vajadzība pēc interese izglītības. Tas prasa papildu finansējumu, kā arī vecāku līdzfinansējumu Ls 15 — 20 mēnesī. Cik daudz to varētu atļauties?

— **Kam īsti vecāku maksājumi ir domāti?**

— Līdzfinansēšanas noteikumi mūsu skolā ir izstrādāti saskaņā ar likumu *Par pašvaldībām* un atbilstoši Izglītības likuma 59. panta *Izglītības sistēmas finansēšanas avoti* 4. punkta 2. daļas un 6. panta *Izglītības iestādes finansēšanas kārtība* 7. punkta prasībām. Vecāku līdzfinansējums mūsu skolā gadā ir Ls 45. Sadalot to pa 12 mēnešiem, šis skaitlis ir Ls 3,75 mēnesī (tā kā vasarā skola nedarbojas, tad Ls 5 mēnesī).

Vecāku līdzfinansējumu drīkstam izmantot TIKAI pedagogu kvalifikācijas paaugstināšanai, audzēkņu un pedagogu dalībai radošajos pasākumos (konkursi, festivāli, izstādes u.c.), audzēkņu materiāļai stimulēšanai, transporta pakalpojumiem (braucieni uz konkursiem, semināriem, izstādēm u.tml.), kancelejas precēm, instrumentiem un inventāram līdz Ls 50, mācību

līdzekļiem, materiāliem, grāmatām un fonotēkai, t.i., skolas mācību procesa pilnvērtīgai nodrošināšanai.

Diemžēl mūsu skolā pilnībā tā neņemoties. Šo naudu daļēji izmantojam skolas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, piemēram, telpu remontam. Turklāt telpu platība ir ļoti liela. Pārskatām likumu. Bet kā lai sagatavojam skolu jaunajam mācību gadam, kā uzturēt visa gada garumā? Jā, paldies pašvaldībai par jauno tualeti mūzikas nodaļai! Tādu pašu vēlētos nākamgad mākslas nodaļā.

Dārdzība aug. Ļoti nepieciešami mācību līdzekļi un materiāli, krāsns māla apdedzināšanai (tās vērtība ir pāri par Ls 1000). Labs mūzikas instruments maksā, sākot no Ls 300 — 400. Neredzu iespēju vecāku līdzfinansējumu un rajona mērķdotāciju turpmāk izmantot saimnieciskajai darbībai. Jācer tikai uz pašvaldības izpratni un atbalstu.

— **Vai profesionālās ievirzes izglītība neizvirza prasības strādāt vairāk?**

— Nodarbību stundu ilgumu un audzēkņu slodzi nosaka normatīvi, to nedrīkstam ne pagarināt, ne palielināt. Profesionālās ievirzes izglītība prasa ļoti nopietnu un grūtu darbu gan no pedagogu, gan no audzēkņu puses, īpaši mājās. Diemžēl ne visa mūsu sabiedrība to saprot, uzskatot, ka DMMS tikai kaut kā pavada brīvo laiku. Neaizmirsīsim, ka mūsu audzēkņi, piedaloties pasākumos, izstādēs un koncertos, bagā-

sanagloti no primitīvi ēvelētiem dēļiem. Tādi arī bija soli, uz kā sēdējām.

Taču mācību darbs bija aizraujošs, pilnvērtīgs, jo mūs skoloja akadēmiski izglītoti pedagogi, no kuriem tikai divi bija dundadziņnieki, pārējie no citurienes atnākuši. Mēs 12. klasē sākām mācīties 13 skolēni, visi arī beidzām. Mūsu 12. klasi audzināja skolotāja Kārklīņa, erudīta vēsturniece, kas mūs skoloja ne tikai vēsturē, bet arī krievu valodā. Ar krievu valodu gan gāja raibi. Sākām ar alfabētu, jo neviens no mums krievu valodu nopietni nebija mācījis un tā šķita īsta ķīniešu ābece. Skolotājai likās, ka mēs esam aprobežoti krievu valodas apgūvē. Atmiņā kāds amizants gadījums. Tuvojās Oktobra svētki, tāpēc bija jāizlasa neliels svētku apraksts mācību grāmatā, pēc tam pāris īsos teikumus jāatstāsta. Tekstā bija šāda rinda, ko skolotāja pārtulkoja — *raz-dajutsa vistoržennije vozglesi*. To vajadzēja izrunāt atkārtoti, taču neviens to nespēja, mēle mežģījās, neierastos līdzskaņus izrunājot. Par to skolotāja sadusmojās un atstāja visu klasi pēc stundām, lai iemācītos mazo stāstiņu no galvas un prastu precīzi izrunāt. Tā bija inkvizīcija! Taču bijām spiesti iekalt, vēl tagad to atceros.

Matemātikas loģiskajās formulās mūs vadīja skolotāja Jāvalde, pašizlīdzīga, nesavtīga, klusa darba darītāja; aizrautīgi literatūras stundas vadīja skolotāja Leja, viņa mūs rosīnāja jaunrades darbiem; ķīmijas noslēpumus mūs ievadīja (kā džungļos) skolotājs Veidners, fizikas likumus mūs laužīja skolotājs Penēzis; ģeogrāfijas plašumos mūs saistīja skolotāja Freienberga, dziļi inteligenta, erudīta dundadziņniece. Aizraujoši bija viņas stāsti par dzīvī pieredzēto un pārdzīvoto Krievijā, Polijā. Bagātas zināšanas viņa mums deva arī vācu valodā. Tie bija stāsti par smalko sabiedrību.

Par pedagogu pašizlīdzīgo darbu esam viņiem pateicīgi, jo, izejot dzīvē, allaž bijis jānonāk pie atziņas, ka vērtīgākais gūts skolā.

**Marta Kajaka,
1. izlaiduma absolvente**

* Izmantoti dati no brošūras *Dundagas vidusskolai 55, 2000. g.*

tina visu sabiedrību. Tāpat mūsu darbs nav velts. Ceram arī, ka savas profesijas svētkos, Skolotāju dienā, kādreiz sagaidīsim kaut nelielu, bet patiesu **paldies!**

— **Kā ar pedagogu profesionālismu?**

— Kolektīvs mums labs, nostabilizējies. Pavisam esam sešpadsmit pedagogi. Regulāri paaugstinām profesionālo līmeni kvalifikācijas celšanas kursos, profesionālās meistarības pilnveides kursos, semināros, pieredzes apmaiņas braucienos citās mūsu valsts mākslas un mūzikas skolās. Ceru, ka pēc kāda laika visiem mūsu skolas pedagogiem būs augstākā profesionālā pedagogiskā izglītība.

Alnis Auziņš

Mūzikas nodaļas audzēkņu līdzdalība pasākumos 2003./2004. gadā

Rajona mūzikas skolu stīgu instrumentu spēles vasaras nometne Rojā (28. VI — 3. VII).

Sakoptākā pagasta pasākums (4. VI — II). Sakoptākā pagasta pasākums (30. VIII).

2003./2004. m. g. 1. septembra pasākums. Audzēkņu ekskursija (IX). Koncerts Valdgales tautas namā (17. IX). Klavierklases audzēkņu draudzības koncerts Talsos (29. IX).

(Nobeigums 7. lappusē.)

Ne no maizes vien

Talants ticēt

Silvīn Sāmītim ir divdesmit gadu. Pēc nosvērtības un prāta brieduma varētu dot krietni vairāk. Silvis ir pabeidzis Dundagā pamatskolu, Rīgā — Dizaina mākslas vidusskolu (agrākais nosaukums — Lietišķās mākslas koledža) un jau vairākus gadus sevi sauc par kristieti. Šis pasaules skatījums noteica mūsu sarunu, kurā īpaši centāmies aplūkot arī jauniešu dzīvi Dundagā.

— Kā atrisījās zīmēšana?

— Kad mācījies piektajā klasē, mamma mani aizveda uz mākslas skolu. Zīmēšana mani nesaistīja. Es tur satiku draugus, spēlēju aklās vestīņas un citas spēles. Skolotājas mani pacietā un bija mīlas pret mani. Pēc kāda laika nodarbības iepatikās. Sāku uzvarēt konkursos, parastajā skolā zīmēšanā pelnīju desmitniekus. Devītajā klasē ejot, zināju, ka turpināšu mācības Rīgā. Sāku braukāt uz kursiem.

Zīmēt, kā es vēlētos, joprojām nemāku. Mans bijušais zīmēšanas pasnieiedzis Karkunūva kungs teic, ka man labāk jākāpj kalnos.

— Acīmredzot tu biji pietiekami patstāvīgs, lai piecpadsmit gadu vecumā aizietu no mājām un sāktu atsevišķu dzīvi?

— Jā, to spēju ar ģimenes atbalstu. Man vienmēr gribējies ko jaunu atklāt. Mamma toreiz vairāk uztraucās.

Sākumā neklājās viegli, viss bija jauns — pilsēta, vide, draugi. Vispārīgā izglītība priekšmeti, kā ķīmija un matemātika, kas Dundagā man sagādāja grūtības, Rīgā vairs nebija nekoīšie. Galvenais bija viss, kas saistās ar mākslu. Un tas man patika.

— Kā tu iepazīsti Dievu?

— Bērībā apmeklēju Svētdienas skolu. Laikam vecāmeite to ierosināja. Vecāki, nebūdami kristieši, uzskatīja, ka tas ir derīgi. Es tur gāju, kaut ko saklausīju, kaut ko ne. Attiecības ar Dievu neizveidojās.

Rīgā iepazīnu kādu meiteni, kas ļoti atšķīrās no pārējiem. Gudrāka, ar neparastu garīgu spēku. Es sāku domāt — kāpēc? Viņa mācēja uzdot īstos jautājumus. Par tiem bija jādomā. Viņa patiesi interesējās par citiem. Viņa bija kristiete.

Izlasīju Jauno Derību, un man radās milzums jautājumu. Vaicāju viņai, vi-

ņa atbildēja, es strīdējos pretī... Man vēl nebija astoņpadsmit. Baznīca man likās auksta, domāta vecām tantīņām.

■ Silvis Sāmītis Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā diplomprojekta Reklāmas pilons firmai "Sajers" aizstāvēšanā. 2004. gads.

Foto no S. Sāmīša albuma

Bet viņa mani uzaicināja uz Mateja draudzi. Redzēju daudzus jauniešus, kas izveidojuši attiecības ar Viņu, kam Dievs ir palīdzējis. Visvairāk mani pārsteidza draudzes locekļu savstarpējās attiecības: tāds mīlums, iecūtibā!

Agrāk biju zadzis, kaut ko laužis un plēsis, bijis skaudīgs, savtīgs. Kad iepazīnu Dievu, Viņš mainīja mani. Es vairāk mēģināju uzklaustīt citus, arī savus vecākus.

— Tu pabeidzi mākslas skolu. Ko tālāk?

— Biju izvēles priekšā: turpināt mākslas ceļu vai arī kalpot Dievam pilnu laiku. Izraudzījos otro. Es vēl nezinu, kā tas izpaudīsies. Gribēju un joprojām gribu parādīt citiem, ka Dievs ir reāls. Nākotne ir Viņa un manās rokās. Tagad vēlos lidot atpakaļ

uz Angliju, lai turpinātu mācīties valodu un uzsāktu mācības Bībeles skolā.

— Vai tā ir kāda programma?

— Nē, ja nu vienīgi to var saukt par Dieva programmu. Latvijai vajag izglītotus cilvēkus. Dievam vajag gudrus cilvēkus. Vienlaikus Viņš pieņem, interesējas par jebkuru, kas Viņā meklē savu patvērumu. Dievs neskatās uz mūsu gudrību, maka biežumu, izglītību, bet meklē cilvēkus, kurus var lietot. Lūdzu Dievam padomu, kā iemācīties angļu valodu. Agrāk ar svešvalodām man bija ļoti grūti gājis. Tad pār mani nāca ideja, ka jāizsūta epasti

jums.

Iespējams, es varētu dzīvot šeit, bet par to neesmu pārliecināts. Neapšaubāmi, Dundagā būtu daudz jādara.

— Tu sazinies ar bijušajiem skolasbiedriem, vienaudžiem. Kādas ir jūsu attiecības?

— Ar paziņām un draugiem pavado diezgan daudz laika. Gribētu viņus mainīt, es mudinu uz to. Daļa no viņiem visai daudz lieto alkoholu, pat narkotikas. Pagaidām neredzu, ka viņi ievērojami mainītos. Droši vien man pašam vēl nepietiek gudrības.

— Bet jūs tomēr runājat par Dievu, un tevi uzklausa.

— Jā, mēģina saprast. Kaut kas pat vērsās uz labo pusi, to esmu ievērojis kaut vai savā brālī. Bet ne tik daudz, kā man gribētos.

Esmu domājis par kalpošanu Dundagā. Kas mani baida... Lai te ko nopietni uzsāktu, vajag lielu gudrību un lielu kapitālu. Man nav pietiekami ne pirmā, ne, vēl jo mazāk, otrā. Tāpēc arī mācos.

Vajadzētu strādāt tur, kur būtu visvairāk vajadzīgs. Ja tas būs šeit, tad šeit. Vēlētos, lai sadzīvīskie apsvērumi mani nekāvētu.

— Kāpēc Dievs piekaras daudziem, bet citi atkal to nemana? Kāpēc tas, kas noticis ar tevi, nenotiek ar tavu skolasbiedru?

— Bībelē ir teikts, ka Dievs mīl visus cilvēkus vienādi un grib, lai visi būtu glābti, pieņemot Jēzu Kristu. Dievs visiem devis vienādas iespējas atgriezties. Arī brīvo gribu, tātad mūsu ziņā ir pieņemt Evanģēliju vai ne. Es nevaru nevienam nosodīt, ka viņš nav pieņēmis. Nevaru nevienam teikt, ka viņš ir slikts. Esmu pateicīgs Dievam, ka Viņš mani izglābis jau jaunībā.

— Kā tava kristīgā pārliecība veidoja attiecības ar ģimeni?

— Katra mamma vēlas, lai viņas dēlam klātos labi. Kad mammai pateicu, ka būšu kristietis, turklāt baptistu draudzē, mamma atbildēja, ka sektā gan nevajadzētu iet. Bet es mājās biju maz, un mammai nebija iespēju daudz mani ietekmēt. Ar laiku, redzot pārmaiņas manī, viņa teica, lai mans jaunākais brālī arī brauc uz šo draudzi.

Mamma tic Dievam, lūdz, bet es domāju, ka viņai arī vajadzētu draudzi. Ticība man devusi spēju labāk saprast

mammu. Agrāk biju vienaldzīgāks pret viņas viedokli. Tagad attiecības uzlabojas.

Ar jaunāko brālī arī veidojas labas attiecības. Viņš kādu laiku nāca uz manu draudzi. Tad atgriezās Dundagā. Domāju, ka daudzās ģimenēs ir problēmas. Arī manā.

— Tu pats ne dzer, ne smēķē.

— Jā, bet tam nav saistības ar kristīgo pārliecību. To izlēmu krietni sen. Tāpēc, ka mans tēvs smēķē un ir alkoholiķis. Bērībā pieredzēju, kādu postu tas nodara. Tad sev pateicu nē.

— Bet brālī?

— Smēķē un lieto alkoholu.

— Vieni un tie paši apstākļi...

— Liela nozīme ir draugiem. Pateicos Dievam, ka man gadījās īstie. Dievs pašķir mūsu ceļus, kā režisors redz mūsu dzīves sākumu un beigas. Vienlaikus darbojas mūsu brīvā griba. To visu aptvert nav iespējams.

— Protams, jauniešu jautājumi ir visā pasaulē, un, lai kaut ko ietekmētu, jābūt gudrībai, finansēm. Ja tev būtu šādi priekšnoteikumi, kā tu rīkotos?

— Anglijā dzīvoju samērā nelielā pilsētā, redzēju diezgan līdzīgas problēmas. Viņi finansiāli ir krietni labāk nodrošināti, tur darbojas klubi, un jaunieši tajos arī pulcējas. Pastāv daudz laika pavadīšanas iespēju, sākot no tik vienkāršām kā šūpoles. Tomēr arī tur daļa jauniešu lauž ceļa zīmes un demole pieturas.

Bet ir valstis, ir pilsētas, kur darbs ar jauniešiem notiek tiešām labi. No tādiem paraugiem derētu mācīties.

Un vēl — ir jālūdz par jauniešiem. Esmu redzējis vairākas dokumentālas filmas, kas apliecina lūgšanu spēku. Piemēram, par kādu ciemu, kur valdīja nabadzība, alkoholisms, narkotikas. Bet cilvēki sāka nopietni lūgt, un ciems pēc laika pārvērtās līdz nepazīšanai. Kādu ražu tur ievāca, kādi milzīgi dārzeni izauga!

Daudzī netic šim spēkam. Es lūdzu, un nokārtojās manas iespējas dzīvot un mācīties ārzemēs. Lai beigtu dizaina skolu, man vajadzēja tūkstošus latu, man tā bija nereāla nauda. Bet es lūdzu, un man tika nauda, lai pabeigtu skolu.

Jātic, jālūdz, jāmeklē un jāstrādā! Tad Dievs arī darbojas.

Alnis Auziņš

COSMOS un SANSARA

Sestdien, 9. oktobrī, Dundagā atkārtoti koncertēja vokālā grupa COSMOS un pirmoreiz instrumentālā grupa SANSARA.

Koncertu luterāņu baznīcā uzsāka COSMOS. Tā ir piecu profesionālu mūziķu a cappella grupa, kuras dalībnieku balss diapazons aptver spektru no basa līdz soprānam, un tikpat plašs ir interpretētās mūzikas stils, laikmetu un ģeogrāfijas loks. Vīsi pieci dziedātāji — Andris Sējāns, Jānis Šipkēvics, Juris Lisenko, Jānis Ozols un Jānis Straziņš — ir Doma zēnu kora skolas absolventi (tagad šī kora vīru grupas dalībnieki), kam mūzika bijusi ikdienu kopš agriem zēnu gadiem. Tālab viņu veidotās programmas raksturo strādātgrība, augsta mākslinieciskā kvalitāte, dzīvespriecīgs skats uz dzīvi mūzikā un

mūziku dzīvē. Turklāt a cappella dziedāšana ir visu sirds darbs, jo ikdienā katrs nodarbināts savā darbā vai studijās.*

Koncerta ievadā Andris Sējāns teica zīmīgus vārdus — dundadziņi top teju par izglītotāko publiku vokālajā mūzikā. Lai atceramies augstā notikušos jauno komponistu meistarkursus, kad COSMOS puīši izpildīja ultramodernu mūziku. Šoreiz COSMOS piedāvāja ieskatu pavisam senos laikos, sākot no pirmās vokālās mūzikas partitūras, kurai zināms autors (13. gs.), līdz pat 15. gs. komponistu darbiem. Koncerts izvērtās gandrīz par koncertlekciju, jo turpinājuma

Jānis Šipkēvics savā viegli uztveramajā manierē vadīja klausītājus pa senlaiku mūzikas labirintiem.

Dundadziņi alkas pēc "vienkārši dzirdēt un redzēt COSMOS" jau bija apmierinājuši vasaras beigās (visu cieņu pacietīgajiem un izturīgajiem klausītājiem!). Tagad, izlasot afišas, ar vēsu prātu varēja novērtēt, vai ir vēlme klausīties nopietno mūziku. Nejausie acīmredzot atsijājās. Baznīcā pulcējās interesenti, pārsvarā gan no tālākas apkārtnes, un šoreiz vietas vēl palika brīvas. Lieliski sakrita vairāki apstākļi — publika, kas zināja, kas sagaidāms, profesionāli izpildītāji un piemērota telpa. Baznīcas akustiku slavēja arī paši COSMOS puīši, kas kā parasti bija atraisīti, vienoti mākslinieciskajā sniegunā, tērpos un priekšnesuma kopējā stilistikā.

Koncerta otrajā daļā muzicēja SANSARA. Ansamblis atkarībā no re-

peruāra spēj mainīties no kameransambļa līdz pravam orķestrim, profesionāli atskaņojot baroka mūziku. Amsterdamas konservatorijas absolventi vijolnieki Lāsma un Raimonds Melderis ap sevi pulcē līdzvērtīgus profesionāli izglītotus senās mūzikas interpretus (šajā koncertā Zita Mikijska — klavesīns un Ainārs Paukšēns — čells). Atšķirībā no COSMOS puīšu ļoti nopietnās mūzikas SANSARA piedāvāja mazliet vieglāk uztveramu, melodiskāku skaņdarbus, taču vienlīdz skaļus aplausus izpelnījās gan vieni, gan otri.

Ir pierasts, ka senas gleznas nonāk līdz mums caur gadu simtiem, un tās apbrīno laudis. Bet senu mūziku parasti dzirdam tikai ierakstos. Šis koncerts bija īpašs, jo pavērs retā iespēja klausīties mūzikas senatnīgumu.

Brīnišķīgi, ka baroka laikmeta mūziku SANSARA dalībnieki atskaņoja

senajā muzicēšanas stilā, ar atbilstošiem instrumentiem. Redzējām un dzirdējām klavesīnu — klavieru priekšteci, vijoli bez dažiem pierastiem mūsdienai atribūtiem, piemēram, zodtura. SANSARA uzstāšanās bija gandrīz pati pilnība. "Gandrīz" tāpēc, ka es domās iztēlojos arī baroka laikmetam raksturīgus tērpus...

COSMOS priekšnesums mums ļāva iedzīvoties viduslaiku mūku dziedājuma stilā, just renesanses elpu, jūsmot par cilvēku balss iespējām.

Cik skaists ir mirklis netveramajā, gaistošajā mūzikas pasaulē! Prieks par šādu projektu, kas ļauj dzīvot dzirdēt izcilus mūziķus un mūziku!

Sandra Lielanše

* Rakstā izmantotas ziņas no koncerta programmas.

(Turpinājums no 6. lappuses.)

Skolas Ziemassvētku pasākums (17. XII). Ziemassvētku koncerts Sociālās aprūpes namā (19. XII). Ziemassvētku koncerts Vidālē (19. XII). Ekskursijas uz Mūzikas muzeju un Bildēm-2003 (22. XII)

IX Latvijas mūzikas skolu Pūšamo un sitamo instrumentu izpildītāju konkurss (23. I). Rajona mūzikas skolu vījospēles audzēkņu noklausīšanās Talsos (30. I).

Reģionālās klavierspēles klases audzēkņu konkurss Ventspilī (24. II).

8. klases klavierspēles audzēkņu noklausīšanās Talsos (8. III). Akordeonistu festivāls Dundagā (24. III). Rajona vījospēles ansambļu koncerts Rojā (III).

Skolas konkurss solfedžo (5. IV). Agitācijas koncerts (29. IV).

1. maija koncerts pagastā. Līdzdalība Kurzemītes jubilejas pasākumos (V). Līdzdalība Mātes dienas pasākumā

(9. V). Līdzdalība projekta noslēguma pasākumā (15. V). Koncerts Sociālās aprūpes namā (26. V).

Mākslas nodaļas audzēkņu līdzdalība pasākumos 2003./2004. gadā

Mācību ekskursija uz Bildēm-2003 (XI).

Līdzdalība 6. Starptautiskajā bērnu un jauniešu izstādē Harmonija (I— III). Līdzdalība IE-NO-HIKARI rīkotajā 11. gadskārtējā pasaules bērnu zīmēju-

mu konkursā Japānā (I — III).

Līdzdalība projektā Vēstījums mana novada nākotnei (III — IV).

Līdzdalība Eiropas Savienības LIFE projektā Zaļā pils (V) — ekspozīcijas telpu atklāšana Dundagas pilī (Mākslas nodaļas audzēkņu darbu izstāde) un radošo darbnīcu izveidošana. Latvijas mākslas skolu pedagogu seminārs un audzēkņu darbu konkurss Gaisma (28., 29. V).

Radošās darbnīcas kopā ar sadrau-

dzības komūnu Zviedrijā (Vagerīda); darbs kopā ar skolēniem pie tēmas Kuģis (14. — 20. VI). Radošās darbnīcas kopā ar Ventspils rajona skolēnu deju kolektīva dalībniekiem (VI).

Līdzdalība pašvaldības uzņēmumu Sporta dienā (VIII).

Līdzdalība projektā Mūsu mājas. Mākslas nodaļas audzēkņu iesaistīšanās dzejnieces Māra Cielēnas dzejoļu ilustrēšanā (III — IX).

Temuļa jaunie piedzīvojumi

Augusta — septembra mīļā no centra ielām "pazuda" vairāki čuguna kanalizācijas vāki. Fakts

Zīmēja Sandra, rīmēja Sinla

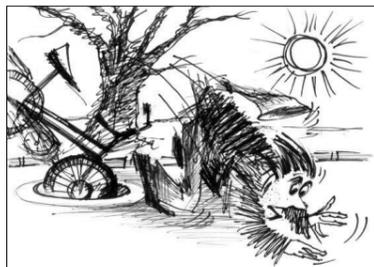
Temuls pilns ar veco niķi —
Kur lai izrauj krietnu piķi
Vai ar ļaunu, vai ar labu,
Tā — ne čiku un ne grabu.

Tumsnā, bez steigas lielas,
Temuls vēsi iet uz ielas.
"Ro, kur vajag manu māku:
Nocelšu šo smago vāku."

"Tad vēl otro, tad vēl trešo,
Naudīna jau neplēš ķešu.
Nav ko tālāk laiski prātot,
Jāsteidz vākus labi pārdot."

Temuls trauc — vai gaisos ceļas,
Pēkšņi riepa tieši veļas
Caurumā, ko neklāj metāls...
Iznākums ir gandrīz letāls!

Viņā ir labi un mīļi vārdi

Tā par vienu no Bērnu žūrijas grāmatām raksta Dundagas vidusskolas 3. b klases skolniece Lilita Šmite.

Finiša taisnē atrodas Valsts kultūrkapitāla fonda finansētās mērķprogrammas *Lasīšanas veicināšana un bibliotēku pakalpojumu bērniem attīstīšana I posms Bērnu žūrija*. Vēl mēnesi jaunie eksperti var lasīt, vērtēt projekta grāmatas, pēc tam aizpildot anketas par sev tīkamākajām trim grāmatām. Dundagas pagasta bibliotēkā šogad savu vēlni lasīt un vērtēt grāmatas izteikuši 66 bērni, Kaļķu bibliotēkā — 16. Taču ne visiem bēr-

niem pieticis spēka izturēt līdz galam. Šoreiz projektā visās vecuma grupās iekļautas daudzas nopietnas, teksta ziņā apjomīgas grāmatas. Varbūt tas ir iemesls, kāpēc bērns neizlasa visas paredzētās sešas grāmatas. Pašreiz Dundagas pagasta bibliotēkā savu darbu godam izpildījuši 38 jaunie eksperti.

Šajā gadā anketas 1. — 4. klašu un 5. — 9. klašu grupām atšķiras, lielākie bērni atbild arī uz jautājumu: Par

ko tu pats vēlētos uzrakstīt grāmatu? Atbildes dažādas, taču izvēlētas tēmas pat ļoti nopietnas: par mīlestību, ceļojumiem, ceļotājiem, savstarpējām attiecībām. Tādas ir Dundagas skolas bērnu nākotnes grāmatu tēmas. Lai viņiem visiem izdodas piepildīt savus sapņus! Patlaban visiem vēl lasošajiem grāmatu ekspertiem vēlām veiksmīgi un ar interesi izlasīt atlikušās grāmatas, lai novembra beigās visi satiktos Bērnu žūrijas noslēguma pasākumā.

Ruta Emerberga, Velga Rozenberga,
Bērnu žūrijas koordinatore
Dundagas pagastā

Dundagas vecākajai baznīcai — jaunu jumtu!

Aizvadītajā laikposmā jumta atjaunošanai ziedojuši SIA *Dundaga*, Drosma Greiško, Valija Sāre, Astrīda Krasona. Ārlavas draudze pārskaitījusi naudu par vecajiem dakstiņiem, ko

mēs ārlavniekiem pārdevām. Vēl dažus tūkstošus latu tomēr vajag. Jāsasparojas pēdējam cēlienam!

A.A.

Ģimeņu klubam Saskaņa — 20

1984. gada 4. decembrī uz pirmo ģimeņu kluba pasākumu Dundagā ieradās tikai 16 ģimenes. Taču šis, kā tobrīd likās, tik vārgais asniņš izrādījās dzīvotspējīgs. Ģimeņu skaits, kas vēlējas iesaistīties kopīgos pasākumos, strauji auga.

Kad 1986. gada 8. martā klubā viesojās Ēvalds Valters un Vera Gribača, daudzi jutās nepatīkami aizvainoti, uz zinot, ka vairāk vietu nav. Jā, kluba dalībnieku skaits jau bija kļuvis tik liels, bet kultūras nama zāli lielāku nepastiepsi.

Laiks paskrien ātri. Pasākumu pašiem gadiem bijis daudz, interesantas tikšanās, pasākumi kopā ar bērniem, jaungada āra karnevāls diķa krastā un uz ledu, vasaras pārgājieni, labdarības tirdziņš, izstādes, balle Nogales pilī... "Pa kuru laiku nosirmoju..." Nē, par šo klubu tā vis nevarētu sacīt. Dalībnieku vidējais vecums kļuvis daudz jaunāks. Arī šī vakara viešņa, kas klubā jubilejas sakarā ciemojās otro reizi, spējusi sevi saglabāt apbrīnojamu jaunības lādiņu. Vera Gribača. Vienīgā aktrise (kā viņa pati lepni saka) Latvijas armijā. Ar lepnumu māksliniece runāja gan dzeju par

dzimteni, gan dalījās pārdomās par mūsu puīšiem, kas dien armijā, par viņu ikdienu un tās nozīmību. Cilvēkam, kas izbraidījis visas dienesta vietas gan uz sauszemes, gan jūras robežām mūsu zemītē, ir visas tiesības par to runāt. Arī likt aizdomāties, vai tiešām jāatdod pavisam jauna dzīvība tālā, svešā zemē.

Vakara otrajā daļā māksliniece aizrāva klātesošos kopējos smieklos teātra anekdožu gaisotnē.

Aizritējis kārtējais ģimeņu vakars deju un savstarpējo sarunu ritmos. Jubilejas reizēs pienākas kaut ko novēlēt. Ko gan varētu teikt es, kas stāvējusi pie Saskaņas šūpuļa? Lai dalībnieku skaits tikai un vienīgi pieaugtu, lai klubs pastāvētu vēl vismaz tikpat ilgi. Lai tā nosaukums un darbība veicinātu ģimeņu stiprumu un vēlēšanos sanākt kopā skaistā un pilnvērtīgā atpūtas brīdī. Tad var pārdomāt gan par nozīmīgo, kas skar katru no mums, gan, gaiši pamejoties, ļauties humoram un dejas ritmiem, tā uzņemot labvēlīgu dopingu turpmākajai ikdienai.

Vaira Kamara

Šahisti Rumbas kausa izcīņā un pašmāju sacensībās

7. un 8. oktobrī vidusskolas audzēkņi, ceturtnās sporta klases šahisti Arnis Sirkels un Edgars Pabērzs, cīnījās jaunākā skolas vecuma šahistu sacensībās Kuldīgas šaha skolā.

Tik ievērojamās sacensībās mūsējie piedalījās pirmo reizi — 22 komandas no dažādām Latvijas vietām, pārsvarā no šaha skolām. Lielu lielā daļa sāncensu bija pieredzējušāki, ar augstāku šaha kvalifikāciju. Mūsējiem pretim stājās trešās, otrās un pat pirmās sporta klases šahisti. Arnis pie pirmā galdiņa ieguva 2 punktus no 7, Edgars pie otrā — 4 no 7. Desmitgadīgais Edgars 22 dalībnieku konkurencē dalīja 10. — 11. vietu, bet mūsu komanda — 15. — 18. vietu. Rezultāti bija ļoti blīvi. Punkts vairāk jau būtu ļāvis ierindoties pirmajā desmitniekā.

Galvenais ieguvums — pieredze. Turklāt ar Kuldīgas šaha skolas vadību vienoties par kopīgām kvalifikācijas sacensībām. Pirmo apli sarī-

Edgars un Arnis Kuldīgas šaha skolā spēlēja jau otro reizi. Autora foto

kojam 23. oktobrī savās mājās. Septiņņu spēcīgāko jauno dundadziņnieku

konkurencē 1. — 2. vietu dalīja Raivis Pabērzs un Jurgis Remess (4,5 punkti no 6, Raivis vienīgais nezaudēja nevienā partijā), 3. vietu ar 3,5 punktiem ieņēma Didzis Pabērzs, bet 4. un 5. vietu ar 3 punktiem dalīja Mārcis Freiverts un Arnis Sirkels.

Novembrī kuldīdnieki ciemosies Dundagā, lai sacenstos ar mūsējiem. Labas izredzes iegūt 4. sporta klasi ir Raivim un Mārcim, bet Jurgim — pacīnīties par 3. sporta klasi.

Alnis Auziņš

Pilntiesīgi skolēni

21. oktobrī skolā notika tradicionālā 5. un 10. klašu uzņemšana. To rīkoja 8. un 11. klases. 10. klasēm skolā bija jāierodas pidžamā, jo dienas tematika bija saistīta ar ārstiem un pārbaudēm pie tiem. Slimniekiem tika veiktas pārbaudes pie dažādiem ārstiem. Pārbaudīts tika gan psiholoģiskais, gan fiziskais stāvoklis un pat sāpju sliekšnis. Narkologs pārbaudīja tausti un ožu (kā jūs domājat, kā smaržo acetona un mārrutku maisījums?). 5. klašu audzēkņi no dažādiem materiāliem veidoja cepures, izgāja redzes, dzirdes, ožas un koordinācijas pārbaudes, lēca klasītes, lai uzzinātu, vai var līdz piektajai klasei aizlēkt. Pēc visām pārbaudēm sekoja tiesa, kurā tika samalki izpētīti visi viņu darbi un nedarbi Mazajā skolā. Par laimi, tiesa bija labvēlīga un visiem atļāva turpināt jau iesāktās mācības Lielajā skolā. Protams, visi, gan lielie, gan mazie, beigās nodeva zvērestu, kas ir šī pasākuma neiztrūkstoša savtāvdaļa.

Una Upīte

Senču mantojuma vārdnīca

Abar — abra
abarkasts — sakasnis (maizes) — kasīklis abras iztīrīšanai
adiņ — ziemas rudzi
aizumps — aizsērējis
ajs — aitas
akmiņ valls — gara akmeņu grēda gar lauka malu
āliš — āliņģis (ledū)
āmes — muļķojas
ampeltes — draiskoties, muļķoties
apauš — iemaukti
ārd — kārtis, piestiprinātas griestu sijai, arī rīja
atkār — izkaptis, iesieta kātā platā leņķī
augšbraucams — uzbraucamais tilts uz kūtsaugšas
Baļķeļmes — ierīce baļķu uzcelšanai uz ratiem vai ragavām
bāl — balanda (nezāle)
bember — spiras
bīšks — koka nūja malkas biktīšanai krāsnī
bogans — vijoles lociņš
bogs — koku puduris, birzs

bonck — pāresninājums diegā vai virvē (spaļi)
borst — no audekla šūti bikšturi
bukkārkal — blīgzna
buldre — buldurē (tītars)
bultknabs — krāsns krukis
bungvāl — liels koka āmurs mietu dzīšanai
blisan — mirkšķina
blod — nelietīgs, nelabs (suns)
brak — divzirgu aizjūga daļa
brauct — masēt
breištang — lauznis
bruckels — striķis
Cerris — nesukāti mati
ciss — grīslis (gultas maisiem, pakaišiem)
cīs — sasiets labības klēpis
cujjant — rīdīt suni
cuk — dūmeja siltummūri
cūkpieņ — pienenes
cūksiliš — mārslis

Veces Mazes

(Turpmāk vēl)

Skaitām putnus

Trešajā oktobrī visā Latvijā skaitīja putnus. Piedalījāmies arī mēs — trīs Dundagas vidusskolas skolnieces — Sintija Kārklevalka, Sintija Lazovatija un Elīna Voitova. Braucām uz Spāri Talsu rajonā. Apkaimes diķos, purvos un ezeros skaitījām putnus, kas vasarā tur bija apmetušies. Bijām ļoti pārsteigtas, uzzinot, cik putnu apmetušies mūsu rajonā. Kopā saskaitījām vairāk nekā tūkstoti.

Elīna Voitova, Sintija Lazovatija un Sintija Kārklevalka

Novembrī pagasta bibliotēkas bērnu nodaļā aplūkojama vidusskolas skolotājas Marijas Mičules darbmācības pulciņa audzēkņu dekoratīvo darbu izstāde.

Sēžu laiki pagasta padomē

3. XI plkst. 16.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja.
8. XI plkst. 13.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja.
8. XI plkst. 15.00 pagasta padomes sēde, Prēmijas "Par mūža ieguldījumu" laureāta noteikšana.
8. XI plkst. 15.30 Finanšu komiteja.
10. XI plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja.
15. XI plkst. 15.00 pagasta padomes sēde.
24. XI plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja.

Atgādinām, ka pagasta centrā laikrakstu *Dundadziņi* var iegādāties Jaunajā aptiekā, veikalos *Pienenīte*, *Tonuss* un *Kristlībs*.

Alda Grīnvalde	(1941)
Guntars Burnevics	(1965)
Arvīds Niceckis	(1942)
Fricis Sāmiņš	(1919)
Leontīns Lapers	(1936)
Aina Emīlija Remesa	(1920)

«Dundadziņi» Nr. 9 (33) 2004. gada oktobris.
Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696
Redakcijas adrese: Pils iela Līkā muiža, Dundaga, LV 3270.
Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlāps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.
Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegušā amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadziņiem».
Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize